

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

ความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี
และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
ในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี

ชนาพร ไพศาลภูมิ

22 พ.ค. 2558

353421

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารทั่วไป

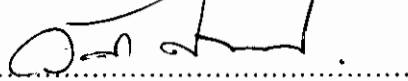
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตุลาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษและคณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ ได้พิจารณา
ปัญหาพิเศษของ ชนาพร ไพศาลภูมิ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ



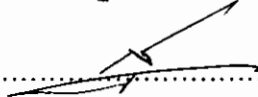
(ดร.วัลลภ ศัพท์พันธุ์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ



ประธานกรรมการ

(ดร.พงษ์เสรีธร เหลืองอลงกต)



กรรมการ

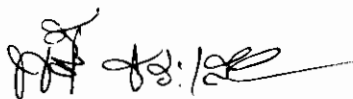
(ดร.กิจจุเชต ไกรवाद)



กรรมการและเลขานุการ

(ดร.วัลลภ ศัพท์พันธุ์)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา



คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนัญย์ ธรเสนา)

วันที่.....เดือนพ.ศ.....

ประกาศคุณูปการ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือ อนุเคราะห์ และคำปรึกษาเป็นอย่างดี จาก ดร. วัลลภ ศัพท์พันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขปัญหาพิเศษฉบับนี้จนสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรีทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือ เก็บรวบรวมข้อมูล จนทำให้การศึกษาครั้งนี้ประสบความสำเร็จลุ่ลงไปด้วยดี และขอขอบคุณ นายนริศ นิรามัชยวงศ์ ป้องกันจังหวัดชลบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษาแนวทางในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้ชีวิต และโอกาสที่ดีที่สุด และขอขอบคุณญาติพี่น้อง เพื่อน ๆ รปม. รุ่น 5 ทุกคนที่คอยเป็นกำลังให้ตลอดมา

ขอขอบคุณคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี กำหนด และผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี ทุกท่าน ที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถาม ทำให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ด้วยดี

ชนาพร ไพศาลภูมิ

ชื่อปัญหาพิเศษ	ความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี
ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ	ชนาพร ไพศาลภูมิ
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทั่วไป)
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี และ

2) ศึกษาข้อเสนอแนะในการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี ประชากร คือ คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำนวน 148 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เห็นว่าการดำเนินนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากอำเภอเมืองชลบุรีกำหนดนโยบายไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่เท่าที่ควร การสื่อสารถ่ายทอดนโยบายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติไม่ชัดเจน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับยาเสพติด วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ รถยนต์ ไม่เพียงพอกับปริมาณงานและสภาพปัญหาในพื้นที่ ขาดการประสานงานและการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดหน้าที่และเขตความรับผิดชอบไม่ชัดเจน บางครั้งเกิดความซ้ำซ้อน การปราบปรามจับกุมผู้เสพ/ผู้ค้ายาเสพติดในปัจจุบันทำได้ยากขึ้น

คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เสนอแนะให้เพิ่มเจ้าหน้าที่ให้มากขึ้น เพราะปัจจุบันอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีน้อยกว่าปริมาณงาน ควรสร้างเครือข่ายประชาชนป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นหูเป็นตา ดูแลสอดส่อง ภายในหมู่บ้าน/ชุมชนของตนเอง เพิ่มความเข้มแข็งจริงจิ่งในการดำเนินการปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดให้มากกว่าเดิม ลงพื้นที่ประสานขอความร่วมมือกับผู้นำชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อติดตามแก้ไขปัญหายาเสพติด และเห็นว่าส่วนราชการยังขาดการประสานงานให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาไม่เต็มเท่าที่ควร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวความคิดเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ.....	7
แนวความคิดเกี่ยวกับการประเมินผลและรูปแบบการประเมินผลนโยบาย.....	13
พระราชบัญญัติ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับนโยบายป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติด.....	21
นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการน่านโยบายป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติ.....	27
ข้อมูลการน่านโยบายด้านยาเสพติด ไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี.....	40
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
กรอบความคิดในการศึกษา.....	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
ประชากร.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
เกณฑ์การแปลผล	53
4 ผลการวิจัย.....	55
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	55
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบายการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี.....	57
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี	63
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	64
สรุปผลการวิจัย.....	64
อภิปรายผล.....	65
ข้อเสนอแนะ	68
บรรณานุกรม	70
ภาคผนวก.....	73
ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ	79

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	55
2 ระดับความคิดเห็นต่อผลนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุด ในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี	57
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบาย การป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุด ด้านสภาพแวดล้อม	58
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบาย การป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุด ด้านปัจจัยเบื้องต้น	59
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบาย การป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุด ด้านกระบวนการ	60
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบาย การป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุด ด้านผลผลิต	62
7 จำนวนและร้อยละของข้อเสนอแนะต่อการดำเนินนโยบายการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสาเหตุดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี	63

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แบบจำลอง CIPP	20
2 โครงสร้างการปฏิบัติงาน	30
3 โครงสร้างยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกัน	31

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทยในปัจจุบัน ได้ส่งผลกระทบต่อและเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศอย่างรุนแรง และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากยาเสพติดได้แพร่ระบาดและขยายตัวอย่างรวดเร็วเป็นวงกว้างถึงหมู่บ้าน ชุมชน ตำบล สถานศึกษา สถานประกอบการต่าง ๆ โดยกลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดได้จัดตั้งเครือข่ายที่มีความซับซ้อนมากขึ้น มีการนำยาเสพติดเข้ามาจำหน่ายได้ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย สถานการณ์ดังกล่าวถือเป็นการทำลายทรัพยากรบุคคลของชาติให้ด้อยคุณภาพ ส่งผลกระทบต่อทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศชาติ

แม้ว่าที่ผ่านมา รัฐบาลจะมีมาตรการในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีประสิทธิภาพและบรรลุประสิทธิผลในระดับหนึ่ง แต่ปัญหายาเสพติดก็ยังมีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ อาทิ ชุมชนขาดความเข้มแข็ง ขาดการสอดส่องดูแล โรงเรียนและครอบครัวยังขาดการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชน ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลชุดปัจจุบันภายใต้การนำของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จึงได้กำหนดกลไกในการหยุดยั้งและลดระดับปัญหายาเสพติด ซึ่งถือเป็นหนึ่งในปัญหาความมั่นคงเร่งด่วนและจำเป็นที่จกต้องเร่งรีบดำเนินการ โดยกำหนดยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน ถึง 30 กันยายน 2552 และต่อด้วยปฏิบัติการประเทศไทยเข้มแข็งชนะยาเสพติดยั่งยืนภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน ระยะที่ 2 ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2552 ถึง เดือนกันยายน 2553 เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายในการป้องกันปราบปราม กัดค้นผู้ค้าและควบคุมผู้เสพ และกลุ่มเสี่ยงไม่ให้เข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทำให้เกิดภูมิคุ้มกันในสังคม ชุมชน โรงเรียน และครอบครัว ขณะเดียวกันก็เน้นการป้องกันสกัดกั้นการลักลอบนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดน เน้นการปราบปรามกลุ่มการค้าที่เป็นเครือข่ายสำคัญเชื่อมโยงมายังพื้นที่ตอนใน รวมถึงเครือข่ายที่มีความเชื่อมโยงกับเรือนจำ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2546, หน้า 1 - 3)

แนวทางการดำเนินงานด้านการปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด คือ

1. สกัดกั้นยาเสพติดจากชายแดน ไม่ให้เข้าสู่พื้นที่ตอนใน

2. สืบสวนปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญ และกลุ่มการค้ายาเสพติดที่เชื่อมโยงกับเรือนจำ

3. เร่งรัดการสืบสวนปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดตามข้อร้องเรียนของประชาชน

4. จัดระเบียบสังคม โดยการตรวจสอบ/ตรวจค้น สถานบริการ/สถานบันเทิง และเพิ่มพื้นที่ทางเลือกในการทำกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้เยาวชน

5. ประสานความร่วมมือกับต่างประเทศในการสกัดกั้นการลักลอบนำเข้า หรือส่งออกยาเสพติดของกลุ่มการค้าระหว่างประเทศ

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 249/ 2552 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2552 เรื่อง ปฏิบัติการประเทศไทยเข้มแข็ง ชนยะยาเสพติดยั่งยืน ภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกัน ระยะที่ 2 กำหนดแนวทางเพื่อเร่งรัดการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เป็นไปตามนโยบายอย่างจริงจังและต่อเนื่อง สามารถลดระดับปัญหายาเสพติด และขจัดความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดกิจกรรม 9 โครงการหลัก ดังนี้

1. โครงการหลักที่ 1 รั้วชายแดน หรือโครงการสกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดน

2. โครงการหลักที่ 2 รั้วชุมชน หรือโครงการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน/ประชาสังคมป้องกันยาเสพติด

3. โครงการหลักที่ 3 รั้วสังคม หรือโครงการจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ

4. โครงการหลักที่ 4 รั้วโรงเรียน หรือโครงการโรงเรียนป้องกันยาเสพติด

5. โครงการหลักที่ 5 รั้วครอบครัว หรือโครงการครอบครัวสีขาว ครอบครัวเข้มแข็ง

6. โครงการหลักที่ 6 โครงการปราบปรามยาเสพติดและลดความเดือดร้อนของ

ประชาชน

7. โครงการหลักที่ 7 โครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

8. โครงการหลักที่ 8 โครงการสถานประกอบการป้องกันยาเสพติด

9. โครงการหลักที่ 9 โครงการบริหารจัดการแบบบูรณาการ

นอกจากนั้น ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดกระทรวงมหาดไทย (ศตส.มท.) ได้กำหนดแผนปฏิบัติการ “มหาดไทย CLEAN & SEAL ทำความดีเพื่อแผ่นดิน กวาดล้างให้สิ้นยาเสพติด” ตามปฏิบัติการประเทศไทยเข้มแข็ง ชนยะยาเสพติดยั่งยืน ภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกัน ระยะที่ 2 ขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

จังหวัดชลบุรี ได้นำนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดชลบุรี เพื่อประสานการ

ดำเนินการ แนะนำ ติดตามผล และอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้กับศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอทุกแห่ง และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัด ถึงจะมีการปฏิบัติที่เข้มข้นเพียงใดแต่ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดชลบุรีก็ยังคงอยู่ในระดับที่สูง ซึ่งสามารถดูได้จากสถิติการจับกุมคดียาเสพติดในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ดังนี้

ปีงบประมาณ 2550 มีผลการจับกุมคดียาเสพติดทั้งสิ้น 11,146 คดี ผู้ต้องหา 11,413 คน
 ปีงบประมาณ 2551 มีผลการจับกุมคดียาเสพติดทั้งสิ้น 13,972 คดี ผู้ต้องหา 14,271 คน
 ปีงบประมาณ 2552 มีผลการจับกุมคดียาเสพติดทั้งสิ้น 16,837 คดี ผู้ต้องหา 17,131 คน
 ปีงบประมาณ 2553 มีผลการจับกุมคดียาเสพติดทั้งสิ้น 21,280 คดี ผู้ต้องหา 21,586 คน

ที่มา: เอกสารประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด

ชลบุรี

อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เป็นพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดมาโดยตลอด ทั้งนี้อำเภอเมืองชลบุรีก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาที่ต้องเร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายของรัฐบาลอย่างจริงจัง โดยได้นำนโยบายดังกล่าวข้างต้นมาดำเนินการและปฏิบัติอย่างเข้มแข็งในพื้นที่อำเภอส่งผลให้ปัญหายาเสพติดในภาพรวมลดลง แต่ยังคงมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดอยู่ ซึ่งพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรีมีจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ยังคงปรากฏข่าวสารยาเสพติดอยู่จำนวนทั้งสิ้น 60 หมู่บ้าน/ชุมชน และเมื่อดูจากสถิติการจับกุมยาเสพติดให้โทษในพื้นที่ช่วงระยะเวลา 4 ปีที่ผ่านมา ปรากฏผลการจับกุมดังนี้

ปี 2550 มีผลการจับกุมคดียาเสพติดทั้งสิ้น 4,608 คดี ผู้ต้องหา 4,714 คน
 ปี 2551 มีผลการจับกุมคดียาเสพติดทั้งสิ้น 5,217 คดี ผู้ต้องหา 5,310 คน
 ปี 2552 มีผลการจับกุมคดียาเสพติดทั้งสิ้น 5,726 คดี ผู้ต้องหา 5,831 คน
 ปี 2553 มีผลการจับกุมคดียาเสพติดทั้งสิ้น 6,625 คดี ผู้ต้องหา 6,714 คน

อย่างไรก็ตาม อำเภอเมืองชลบุรีก็ยังคงมีการเฝ้าระวังรักษาพื้นที่ เพื่อควบคุมปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่องตามนโยบายของรัฐบาล จึงอยากทราบว่าผลการนำนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติ ไปถึงแห่งความสำเร็จ และปัญหาอุปสรรคในการนำนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติในเขตพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เป็นอย่างไร จึงเห็นสมควรที่จะทำการวิจัย “ความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี” เพื่อให้ได้ข้อมูลคำตอบที่เป็นประโยชน์สำหรับการตอบสนองต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามที่คาดหวังต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่ อำเภอเมืองชลบุรี
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาของการศึกษาวิจัยครั้งนี้เกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ อำเภอเมืองชลบุรี และข้อเสนอแนะในการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ประชากร คือ คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ถึง พ.ศ. 2553 ซึ่งจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และดำเนินการในช่วงระหว่างวันที่ 5 - 15 กันยายน 2554

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นโยบาย

หมายถึง แนวทางการปฏิบัติ ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี ที่รัฐบาล กำหนดขึ้น เพื่อใช้ในการควบคุมและกำกับการดำเนินกิจกรรมของปัจเจกบุคคล และนิติบุคคลทั้งหมด

2. การนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติ

หมายถึง การดำเนินงานขององค์กรภาครัฐ ที่จะต้องรับผิดชอบต่อการนำนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จในทุกด้าน ทั้งความเรียบร้อยในการดำเนินงานและความครบถ้วนสมบูรณ์ ตามวัตถุประสงค์ของนโยบายที่กำหนดไว้

3. การประเมินผลนโยบาย

หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดจากการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ เพื่อนำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหายังมีประสิทธิภาพ

4. ยาเสพติด

หมายถึง สารเคมีทุกชนิด ได้แก่ เฮโรอีน มอร์ฟิน ฝิ่น กระท่อม กัญชา ยาบ้า หรือ หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธีการรับประทาน ดม หรือด้วยประการใด ๆ แล้วจะทำให้เกิดผลต่อร่างกาย และจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น เพิ่มขนาดการเสพมากขึ้น เป็นลำดับ จะมีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา สุขภาพร่างกายทรุดโทรม

5. การประเมินสถานะแวดล้อม

หมายถึง การประเมินความเหมาะสมของสถานะแวดล้อมของนโยบาย ที่ประกอบด้วย ความชัดเจนของนโยบาย วัตถุประสงค์ของนโยบาย และความสอดคล้องของนโยบายกับสภาพพื้นที่

6. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

หมายถึง การประเมินความพร้อมของสิ่งต่าง ๆ ที่นำเข้ามาใช้ในการดำเนินงานตามนโยบาย ประกอบด้วย งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และบุคลากร

7. การประเมินกระบวนการ

หมายถึง การประเมินความเหมาะสมของขั้นตอน และวิธีปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การกำหนดแผนการปฏิบัติงาน การกำหนดโครงสร้างและผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

8. การประเมินผลผลิต

หมายถึง การประเมินความเหมาะสมของผลผลิตการนโยบาย ประกอบด้วย ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ลดความเดือดร้อนของประชาชน

9. ผลสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

หมายถึง ความร่วมมือที่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติมีต่อผู้ออกคำสั่ง หรือกำหนดนโยบาย รวมถึงการบรรลุผลการปฏิบัติตามนโยบายตามภารกิจ ความรับผิดชอบขององค์กรด้วยความราบรื่น และปราศจากปัญหา อุปสรรค รวมทั้งได้ก่อให้เกิดผลการปฏิบัติตามที่พึงปรารถนา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงผลการนำนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติในเขตพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
2. ทราบถึงปัญหา อุปสรรคในการนำนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติในเขตพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ปรับปรุงการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุประสิทธิผลต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ อำเภอเมืองชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี และ 2) ศึกษาข้อเสนอแนะในการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงใช้แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวความคิดเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ
2. แนวความคิดเกี่ยวกับการประเมินผล และรูปแบบการประเมินผลนโยบาย
3. พระราชบัญญัติ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
4. นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติ
5. ข้อมูลการนำนโยบายด้านยาเสพติด ไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี
6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบความคิดในการศึกษา

แนวความคิดเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ

นโยบายสาธารณะคืออะไร

นโยบายสาธารณะมีความหมายค่อนข้างกว้างขวาง อีกทั้งยังไม่สามารถให้นิยามได้อย่างชัดเจนและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ดังนั้นจะเห็นได้จากการที่บุคคลฝ่ายต่าง ๆ มักจะใช้คำว่า “นโยบายสาธารณะ” ในการสื่อสารอ้างอิงต่าง ๆ ที่ไม่เหมือนกัน แม้กระทั่งกลุ่มนักวิชาการเองก็ยังมีแนวคิดเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะที่แตกต่างกันออกไป อันเป็นผลทำให้เกิดความสับสนขึ้น และไม่เข้าใจว่าแท้จริงแล้วนโยบายสาธารณะคืออะไร (ทศพร ศิริสัมพันธ์, 2539, หน้า 1 - 4)

ความเข้าใจโดยทั่วไปเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ บุคคลโดยทั่วไปมักใช้คำว่านโยบายสาธารณะในลักษณะที่ค่อนข้างจะหลากหลาย และมักจะอ้างอิงถึงสิ่งที่เรียกว่านโยบายสาธารณะแตกต่างกันออกไป กล่าวคือ

1. นโยบายสาธารณะถูกใช้คำที่แทนกลุ่มของกิจกรรม (Field of Activity) ที่ทางรัฐบาลเข้าไปเกี่ยวข้อง เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านความมั่นคง ด้านการต่างประเทศ ด้านการการเคหะ ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งจะทำให้เห็นถึงขอบข่ายภาระหน้าที่ของรัฐบาลในการเข้ามาแทรกแซงระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
2. นโยบายสาธารณะเป็นการแสดงออกของกลุ่มเป้าหมายประสงค์โดยทั่วไป (General Purpose) หรือสภาพการณ์อันเป็นที่พึงปรารถนา (Desired State of Affairs) ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมั่งคั่ง เป็นต้น ซึ่งมักจะเป็นเรื่องของศิลปะ ไหวพริบที่มุ่งให้ประทับใจมากกว่าความมุ่งหวังอย่างจริงจัง
3. นโยบายสาธารณะเป็นเรื่องของข้อเสนอบางประการ (Specific Proposals) ของกลุ่มการเมืองต่าง ๆ ต้องการให้รัฐบาลรับไปดำเนินการ เช่น แนวทางการปฏิรูปการเมืองของคณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย เป็นต้น ซึ่งข้อเสนอต่าง ๆ มักจะเป็นเรื่องเฉพาะกิจหรือเกี่ยวข้องกับข้อเสนออื่น ๆ หรือเป็นแนวทางเพื่อนำไปสู่เป้าหมายสูงสุดท้าย
4. นโยบายสาธารณะเป็นการตัดสินใจของรัฐบาล (Decisions of Government) ซึ่งมักจะเป็นการมุ่งให้ความสนใจเฉพาะเวลาในช่วงเวลาที่กำลังตัดสินใจ (Moment of Choice) ว่ารัฐบาลเลือกทำอะไรหรือไม่เลือกทำอะไร หรือจะมีการอนุมัติหรือไม่อนุมัติบางสิ่งบางอย่าง เช่น การสร้างระบบขนส่งมวลชนเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรในกรุงเทพมหานครแบบลอยฟ้าหรือแบบใต้ดิน การยกเลิกหรือยังคงให้มีการจัดเก็บภาษีดอกเบียเงินฝาก เป็นต้น
5. นโยบายสาธารณะเป็นการให้อำนาจหน้าที่ที่เป็นทางการ (Formal Authorization) ซึ่งเป็นการออกแบบตัวกฎหมายในการอนุญาต หรือเป็นเงื่อนไขข้อกำหนดสำหรับการดำเนินการบางอย่าง เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาให้สิทธิและประโยชน์ลักษณะต่าง ๆ รวมตลอดจนถึงการอำนวยความสะดวก และการให้ความช่วยเหลือแก่นักลงทุนและผู้สนใจลงทุน เป็นต้น
6. นโยบายสาธารณะ หมายถึง แผนงาน (Program) และโครงการ (Project) ของรัฐบาล ซึ่งประกอบไปด้วยกิจกรรมและทรัพยากร องค์การบริหารจัดการ รวมทั้งระเบียบปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เช่น แผนงานและโครงการเคหะชุมชนและเมืองใหม่ เคหะแห่งชาติ แผนงานและโครงการพัฒนาที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน แผนงานและโครงการ

ส่งเสริมการเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตร แผนงานและโครงการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นต้น

7. นโยบายสาธารณะเป็นผลผลิต (Output) ที่ทางรัฐบาลได้ดำเนินการไป ซึ่งอาจจะปรากฏในรูปของผลิตภัณฑ์และการให้บริการ การบังคับใช้กฎหมาย เป็นต้น และมักมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละประเภทของนโยบายสาธารณะ เช่น จำนวนกิโลเมตรของถนนลาดยางมะตอยเข้าสู่หมู่บ้านต่าง ๆ จำนวนปริมาณของน้ำมันไร้สารตะกั่วที่มีการบริโภค จำนวนคำขอรับการส่งเสริมการลงทุนที่มีการอนุมัติ จำนวนยอดของผู้ฝ่าฝืนไม่ยอมสวมหมวกนิรภัย เป็นต้น ซึ่งผลผลิตของการดำเนินงานเหล่านี้จะส่งผลเชื่อมโยงต่อผลลัพธ์หรือผลสัมฤทธิ์ของรัฐบาล

8. นโยบายสาธารณะเป็นผลลัพธ์ (Outcome) ที่เกิดขึ้นตามมาจากการดำเนินงานของรัฐบาล ทั้งในส่วนที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ซึ่งมีลักษณะเป็นผลเชื่อมโยงจากผลผลิตและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การลดลงของสารตะกั่วในบรรยากาศจากความพยายามของรัฐบาลในการนำเอาน้ำมันไร้สารตะกั่วมาใช้ทดแทนน้ำมันที่มีสารตะกั่วเจือปนอยู่ การลดลงของอุบัติเหตุการตายอันเป็นผลมาจากการบังคับให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์สวมหมวกนิรภัย เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป นโยบายสาธารณะ คือ นโยบายที่ถูกกำหนดขึ้นโดยรัฐบาล ซึ่งอาจเป็นตัวองค์กรหรือบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงตามกฎหมายภายใต้ระบบการเมืองนั้น ๆ ทั้งนี้ นโยบายสาธารณะจะครอบคลุมตั้งแต่สิ่งที่รัฐบาลตั้งใจว่าจะกระทำหรือไม่กระทำ การตัดสินใจของรัฐบาลในการจัดสรรทรัพยากรหรือคุณค่าต่าง ๆ ในสังคม กิจกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ ของรัฐบาล รวมถึงผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง อันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามมาจากการดำเนินงานของรัฐบาล

ประเภทนโยบายสาธารณะ

การแบ่งนโยบายสาธารณะออกเป็นประเภทต่างๆ นอกจากจะช่วยให้เราทราบความแตกต่างของนโยบายแต่ละประเภทแล้ว ยังอาจช่วยให้เราหาข้อสรุปทั่วไปเกี่ยวกับนโยบายได้อีกด้วย (ถวัลย์รัฐ วรเทพพิพัฒน์, 2541, หน้า 12 - 15)

1. แบ่งตามเนื้อหาสาระหรือวิธีปฏิบัติของนโยบาย
2. แบ่งตามผลกระทบต่อสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างผู้เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบาย
3. แบ่งตามการเน้นเชิงวัตถุประสงค์และเชิงสัญลักษณ์ของนโยบาย
4. แบ่งตามความสามารถในการระดมกลุ่มได้รับประโยชน์จากนโยบาย
5. แบ่งตามลักษณะเสรี หรืออนุรักษนิยมของนโยบาย

มีรายละเอียดดังนี้

1. แบ่งตามเนื้อหาสาระหรือวิธีปฏิบัติของนโยบาย (Substantive or Procedural Policies) นโยบายที่เน้นเนื้อหาสาระ หมายถึง นโยบายที่เกี่ยวกับสิ่งที่รัฐบาลกระทำ เช่น การสร้างถนนทางหลวงและการสร้างเขื่อน เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้น

ส่วนนโยบายที่เน้นวิธีปฏิบัตินั้นตรงข้ามกัน เป็นการเน้นว่าใครมีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติตามนโยบาย เช่น นโยบายการรณรงค์ให้ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือไม่บริโภคปลาดิบ เป็นการเน้นอย่างมีนัยว่ากรมควบคุมโรคติดต่อกระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานหลัก ซึ่งมีหน้าที่นำหลักนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติและเสนอแนะแนวทางในการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าให้กระทำด้วยวิธีการรณรงค์ ซึ่งอาจจำเป็นจะต้องระบุเป้าหมายที่จะรณรงค์เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากการบริโภคปลาดิบมาเป็นปลาสุก ทั้งนี้ยังส่งผลให้จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคพยาธิใบไม้ตับลดลงด้วย เป็นต้น

2. แบ่งตามผลกระทบต่อสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างผู้เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบาย

วิธีการแบ่งประเภทนโยบายดังกล่าว อาจแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ คือ นโยบายกระจายผลประโยชน์ (Distributive Policy) นโยบายกระจายผลประโยชน์ใหม่ (Redistribute Policy) นโยบายควบคุมพฤติกรรมของประชาชน (Regulatory Policy) และนโยบายการให้ประชาชนควบคุมพฤติกรรมของตนเอง (Self-regulative) เช่น นโยบายการให้แพทย์สภาควบคุมจรรยาบรรณของแพทย์ เป็นต้น

คำว่า นโยบายกระจายผล หมายถึง นโยบายของรัฐบาลที่มุ่งกระจายบริการหรือผลประโยชน์ให้แก่บางคนบางกลุ่มของประเทศ เช่น นโยบายการส่งเสริมการส่งออกด้วยการลดขั้นตอนและส่วนลดภาษีส่งออกให้แก่ผู้ส่งออก เป็นต้น ส่วนคำว่า นโยบายกระจายผลประโยชน์ใหม่นั้น เป็นความพยายามอย่างตั้งใจของรัฐบาลในการจัดสรรความมั่งคั่ง รายได้ ทรัพย์สินหรือสิทธิระหว่างชนชั้นต่าง ๆ ของประเทศ เพื่อให้มีการกระจายอย่างเป็นธรรมมากขึ้น เช่น นโยบายเกี่ยวกับภาษีเงินได้ เป็นต้น

สำหรับนโยบายการควบคุมพฤติกรรมของประชาชน หมายถึง นโยบายที่รัฐบาลออกมาใช้ควบคุมพฤติกรรมของประชาชน เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม โดยทั่วไปมักจะกำหนดวิธีการควบคุม 2 ลักษณะ คือ กำหนดให้ต้องกระทำและห้ามมิให้กระทำ ตัวอย่างของนโยบายที่ต้องกระทำ เช่น นโยบายเกี่ยวกับการรับราชการทหาร ซึ่งกำหนดให้ผู้ชายไทยทุกคนที่มีอายุ 21 ปีบริบูรณ์ และมีร่างกายและจิตใจสมประกอบต้องไปรับการคัดเลือกเพื่อรับราชการทหาร ถ้าผู้ใดไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุอันสมควรก็มีความผิด ส่วนนโยบายที่กำหนดห้ามมิให้กระทำในประมวลกฎหมายอาญา เช่น ห้ามมิให้ผู้ใดใส่ความบุคคลที่สามในประการที่จะทำให้อื่นได้รับ

ความเสียหายเสียหาย ชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง เป็นต้น ถ้าใครฝ่าฝืนจะได้รับโทษหมิ่นประมาท เป็นต้น

สำหรับการให้ประชาชนควบคุมพฤติกรรมของตนเองนั้น เป็นนโยบายของรัฐบาลที่ให้กลุ่มวิชาชีพต่าง ๆ ควบคุมพฤติกรรมตนเอง เช่น แพทย์ ทนายความ และนักบัญชี ฯลฯ ส่วนใหญ่จะเน้นการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เช่น อำนาจแพทย์สภาควบคุมพฤติกรรมของแพทย์ในกรประกอบวิชาชีพแพทย์ เป็นต้น

3. แบ่งตามการเน้นเชิงวัตถุหรือเชิงสัญลักษณ์ของนโยบาย (Material or Symbolic Policies)

นโยบายที่เน้นเชิงวัตถุ หมายถึง นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับความช่วยเหลือประชาชนในด้านวัตถุที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง เช่น นโยบายการฟื้นฟูเกษตรกรผู้ประสบภัยหลังน้ำลดด้วยการมอบพันธุ์ข้าว และพันธุ์พืชไร่อื่น ๆ ให้แก่เกษตรกร เป็นต้น

ส่วนนโยบายที่เน้นเชิงสัญลักษณ์ ได้แก่ นโยบายที่ไม่เกี่ยวกับทางวัตถุและไม่มีผลกระทบต่อประชาชน แต่อาจมีผลกระทบในทางจิตวิทยา เช่น นโยบายการปลดอบขวิญประชาชน ผู้ประสบสาธารณภัย ด้วยการให้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่หรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องเดินทางไปเยี่ยม เพื่อปลดอบขวิญประชาชนที่ประสบสาธารณภัย เป็นต้น แม้ไม่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านวัตถุ แต่มีผลทางจิตวิทยาที่แสดงความรู้สึกห่วงใยและเอื้ออาทรของรัฐบาลที่มีต่อประชาชนซึ่งจะมีผลให้เกิดความรู้สึกหรือทัศนคติที่ดีต่อรัฐบาล

4. แบ่งตามความสามารถในการระบุกลุ่มผู้ได้ประโยชน์จากนโยบาย

นโยบายของรัฐบาลที่แบ่งตามวิธีการดังกล่าว อาจแบ่งออกเป็นนโยบายเกี่ยวกับสินค้าเพื่อสาธารณะหรือระบุกลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์ไม่ได้ (Collective or Indivisible Goods Policy) และนโยบายเกี่ยวกับสินค้าเพื่อกลุ่มบุคคลหรือสามารถระบุกลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์ได้ (Private or Divisible Goods Policy)

นโยบายเกี่ยวกับสินค้าเพื่อสาธารณะ ได้แก่ สินค้าต่าง ๆ ที่รัฐบาลจัดให้แก่ประชาชนโดยส่วนรวมไม่ใช่เพื่อเอกชนหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น การจัดให้มีแสงสว่างอย่างเพียงพอตลอดถนนสุขาภิบาล 2 เพื่อป้องกันอาชญากรรมและลดอุบัติเหตุ ผู้ได้รับประโยชน์จากแสงสว่างดังกล่าว คือ ประชาชนทุกคนที่ใช้ถนนสุขาภิบาล 2 ไม่ใช่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ในขณะที่นโยบายการให้การสงเคราะห์คนชราด้านที่อยู่อาศัยนั้นสามารถระบุกลุ่มผู้ได้รับประโยชน์จากนโยบายดังกล่าวได้ คือ กลุ่มคนชรา เป็นต้น

5. แบ่งตามลักษณะเสรีนิยม หรืออนุรักษนิยมของนโยบาย (Liberal or Conservative Policies)

นโยบายเสรีนิยม หมายถึง นโยบายที่เน้นบทบาทของรัฐบาลในการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเน้นแนวทางการสร้างความเป็นธรรมในสังคมมากขึ้น เช่น การออกนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่ยุติธรรมและปัญหาความไม่สงบเรียบร้อยของประชาชน ในทางกลับกันนโยบายเชิงอนุรักษนิยมจะคัดค้านบทบาทของรัฐบาลดังกล่าวแต่จะมีความพอใจสภาพปัจจุบันหรือชอบที่จะให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างช้า ๆ ตามกระบวนการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติมากกว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ลักษณะของนโยบายสาธารณะที่ดี

นโยบายสาธารณะที่ดีนั้น จะต้องมีความชัดเจนในวัตถุประสงค์ว่าจะทำอะไร เมื่อไร ทำได้ และอย่างไร เพื่อจะทำให้ง่ายต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติและจะต้องสามารถตอบสนองความเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ อันจะมีผลกระทบต่อความต้องการของประชาชน และสังคมในอนาคต (ทศพร ศิริสัมพันธ์, 2539, หน้า 13)

ประชุม รอดประเสริฐ (2535 อ้างถึงใน ทศพร ศิริสัมพันธ์, 2539, หน้า 13) กล่าวว่าไว้ว่านโยบายสาธารณะที่ดีมีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. นโยบายจะชี้แนวทางให้การปฏิบัติงานขององค์การบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้และนโยบายจะอธิบายให้ทุกคนในหน่วยงานได้ทราบถึงแนวทาง โดยส่วนรวมขององค์การ
2. นโยบายจะต้องเป็นข้อความที่เข้าใจง่าย และควรจะต้องเป็นลายลักษณ์อักษร
3. นโยบายจะต้องชี้ให้เห็นเงื่อนไขอันจำกัด และช่องทางในการปฏิบัติงานในอนาคต
4. นโยบายจะต้องสามารถเปลี่ยนแปลงได้ แต่ถ้าไม่จำเป็นแล้ว นโยบายต้องการความมั่นคงแน่นอน
5. นโยบายจะต้องเป็นเหตุเป็นผล และนำไปปฏิบัติได้
6. นโยบายจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้นำไปปฏิบัติสามารถแปลความและตัดสินใจได้ด้วยตนเอง
7. นโยบายจะได้รับการตรวจสอบและทบทวนเป็นระยะ ๆ

จากคำนิยาม และความหมายของนโยบายสาธารณะที่กล่าวมาข้างต้น เราสามารถสรุปได้ว่านโยบายสาธารณะ หมายถึง แนวทางการปฏิบัติงานภาครัฐ เปรียบเสมือนคู่มือที่ใช้ในการปฏิบัติงานเป็นการบอกภาพกว้าง ๆ ถึงแนวโน้มที่ควรจะเป็น และต้องมีกิจกรรมก็คือแผนขึ้นมารองรับ นโยบายที่ดี ต้องมีการคำนึงถึงการนำนโยบายไปปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากที่สุด

นโยบายสาธารณะยังมีความสำคัญ คือ

1. ง่ายสะดวกแก่ฝ่ายประจำในการปฏิบัติให้บรรลุตามนโยบาย

2. ป้องกันการปฏิบัติตามอาวมณัของฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ
3. สะดวกแก่การเลือกตั้งในการเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง
4. ประชาชนและกลุ่มอาชีพต่าง ๆ อาจใช้เป็นแนวทางในการปรับตัวให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล
5. ช่วยลดหรือแก้ไขปัญหาความล้มเหลวของรัฐบาลในอดีตเนื่องจากขาดนโยบายที่ชัดเจน (ถวัลย์รัฐ วรเทพพิพิพจน์, 2539, หน้า 2)

แนวความคิดเกี่ยวกับการประเมินผล และรูปแบบการประเมินผลนโยบาย

การประเมินผลนโยบาย

นโยบายสาธารณะเป็นแนวทางการดำเนินงานของรัฐบาล เมื่อนำนโยบายไปปฏิบัติแล้วผลของนโยบายที่เกิดขึ้นอาจสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เมื่อแรกกำหนดนโยบายอาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์เลย อาจก่อให้เกิดผลข้างเคียงที่นำไปสู่ปัญหาของประเทศในด้านอื่น ๆ หรืออาจก่อให้เกิดผลในทางดีที่ไม่เคยคาดการณ์มาก่อน ผลของนโยบายทั้งทางตรงทางอ้อม ผลในระยะสั้นหรือระยะยาว ล้วนมีความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลในอนาคตต่อไป บทเรียนจากความสำเร็จหรือล้มเหลวที่เกิดขึ้นจะมีส่วนช่วยให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีการดำเนินงานของนโยบายให้รอบคอบรัดกุมขึ้น อย่างไรก็ตาม ผลดังกล่าวจะทราบได้เมื่อมีการประเมินผลนโยบายอย่างจริงจังและเป็นระบบ (ศุภชัย ขวาระประภาส, 2548, หน้า 122 - 125)

ความหมายของการประเมินผลนโยบาย

การประเมินผลนโยบาย (Policy Evaluation) เป็นคำที่มีชื่อเรียกต่าง ๆ มากมายหลายชื่อ อาทิ การประเมินผลระหว่างดำเนินการ (Formative Evaluation) การประเมินผลสรุปรวบยอด (Summative Evaluation) การประเมินผลย้อนหลัง (Retrospective Evaluation) การประเมินผลล่วงหน้า (Prospective Evaluation) การประเมินความสามารถประเมินผล (Evaluability Assessment) และการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) การที่มีชื่อเรียกหลายชื่อสะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายของธรรมชาติของการประเมินผล นักวิชาการแต่ละคนต่างมีจุดสนใจของตนเอง และอาจเลือกศึกษาเฉพาะประเด็นที่ตนสนใจ โดยเรียกการศึกษานั้นว่าการประเมินผล ซึ่งลักษณะนี้ทำให้การศึกษาเรื่องนี้มีความกว้างขวางและหลากหลาย อย่างไรก็ตาม การให้ความหมายของการประเมินผลนโยบายในลักษณะกว้างก็ยังคงอยู่ในวิสัยที่กระทำได้

Jame E. Anderson (1994, หน้า 238 อ้างถึงใน สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2552, หน้า 488 - 491) ให้ทรรศนะว่าการประเมินผลนโยบายเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการประมาณการ การประเมิน หรือ

การประมาณค่านโยบาย ซึ่งรวมถึงเนื้อหาสาระ การนำนโยบายไปปฏิบัติ และผลกระทบ ในฐานะที่เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ การประเมินผลเกิดขึ้นตลอดกระบวนการของนโยบาย การประเมินผลมิใช่เรื่องที่เรียบง่ายในฐานะที่เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการนโยบายเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าขั้นตอนอื่นของกระบวนการนโยบาย

ทฤษฎีของ Anderson เกี่ยวกับการประเมินผลนโยบายชี้ให้เห็นว่า ประการแรก การประเมินผลนโยบาย เป็นการประเมินทั้งเนื้อหาสาระของนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ และผลกระทบของนโยบาย ประการที่สอง การประเมินผลนโยบายเกิดขึ้นตลอดกระบวนการนโยบาย ประการที่สาม มีความแตกต่างกันระหว่างผลผลิตนโยบาย ผลลัพธ์นโยบาย และผลกระทบนโยบาย ประการที่สี่ ผลกระทบของนโยบายอาจเป็นผลทางบวกหรือทางลบ หรือเป็นทั้งสองทางก็ได้ หรืออาจเป็นผลกระทบที่ไม่คาดหมาย ประการที่ห้า ผลกระทบภายนอกอาจมีทั้งผลกระทบทางบวกและทางลบด้วยเช่นกัน ประการสุดท้าย การประเมินผลนโยบายจะยังมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นเมื่อผลกระทบของนโยบายปรากฏในรูปสัญลักษณ์

ดาเย (Dye, 1981, อ้างถึงใน สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, 2552, หน้า 492) ให้ทฤษฎีไว้ว่า การประเมินผล หมายถึง การประเมินโครงการของรัฐที่ดำเนินการอยู่ทั้งหมดว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ หรือการประเมินประสิทธิผลของ 2 โครงการหรือมากกว่า ว่ามีส่วนในการบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันหรือไม่ การประเมินผลนโยบายควรเน้นการประเมินผลของเป้าประสงค์ของโครงการหรือนโยบาย

กระบวนการประเมินผลนโยบาย

โดยทั่วไปองค์การสถาบันที่ไม่ใช่ของรัฐเหล่านี้ ประเมินผลทั้งนโยบายและแผนงานที่มีผลกระทบ ทั้งรุนแรงไม่รุนแรงแก่ข้าราชการ ขณะเดียวกันการประเมินผลดังกล่าวได้ช่วยให้ข้อมูลข่าวสารแก่นโยบายสาธารณะชนในเรื่องของความสำเร็จและความล้มเหลวของนโยบาย อย่างไรก็ตาม ในบรรดาองค์การสถาบันที่ไม่ใช่รัฐ ที่ทำการประเมินผลนโยบายที่ทำการเป็นอุตสาหกรรมหรือทำกันอย่างจริงจัง ได้แก่ นักวิชาการจากมหาวิทยาลัย และองค์การวิจัยจากภาคเอกชน (จุมพล หนิมพานิช, 2549, หน้า 248 - 251)

ทฤษฎีของ Charles Jones เวลาพูดถึงกระบวนการประเมินผลนโยบายที่หมายถึง ขั้นตอนต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิบัติเมื่อมีการใช้เทคนิคประเมิน Charles Jones ได้กำหนดไว้ว่ามี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนแรก คือ การกำหนดรายละเอียด (Specification) ว่าประเมินอะไร เหตุที่ต้องมีการกำหนดรายละเอียดเพราะเป้าหมายของนโยบายบางนโยบายก็มีความแน่ชัด เช่น นโยบายเพิ่มที่อยู่อาศัย สามารถทราบได้แน่ชัดว่าจะเพิ่มปีละเท่าไร เป็นต้น บางนโยบายก็มีเป้าหมายไม่แน่ชัด

เช่น นโยบายเศรษฐกิจ เป็นต้น การกำหนดรายละเอียดของนโยบายที่จะทำการประเมินช่วยให้ทราบเป้าหมายในการประเมินโดยแน่ชัด และทราบประเด็นปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการประเมินนโยบาย

อย่างไรก็ตาม มักจะพบเสมอว่าการประเมินผลนโยบายบางครั้งไม่มีการกำหนดรายละเอียดของสิ่งที่ทำการประเมิน ทั้ง ๆ ที่เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ เหตุที่การกำหนดรายละเอียดถูกละเลยเป็นเพราะว่าการประเมินผลนโยบายนั้นส่วนใหญ่กระทำกันเพราะกฎหมายหรือข้อบังคับกำหนดให้ทำการประเมินในแง่ดังกล่าวทำให้ผู้ที่ทำการประเมินนโยบายต้องกระทำไปตามข้อกำหนด จึงไม่ค่อยได้พิจารณาความเหมาะสมและความจำเป็นในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะพยายามหลีกเลี่ยงการเพิ่มงานโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพและความถูกต้องของการประเมินค่าเท่าใดนัก

ขั้นตอนที่สอง คือ การวัดผล (Measurement) เมื่อสามารถกำหนดรายละเอียดได้แล้ว ขั้นตอนต่อมาคือจะต้องมีการวัดผล การวัดผลจะกระทำได้อาศัยการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่ทำการประเมิน ขั้นตอนนี้เช่นเดียวกับขั้นตอนแรก คือ มีความแตกต่างและมีการเบี่ยงเบนไปได้มาก ตั้งแต่การเก็บข้อมูลอย่างมีหลักเกณฑ์มีระบบ จนกระทั่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพที่เก็บจากความรู้สึกหรือความประทับใจที่ต่างกันออกไปในแต่ละบุคคล อย่างไรก็ตาม การวัดผลจำเป็นต้องมีเครื่องมือและสิ่งที่จะทำการวัด การเก็บข้อมูลถ้ามีหลักเกณฑ์มากเพียงไรย่อมทำให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องเที่ยงตรง และเชื่อถือได้มากเพียงนั้น

ขั้นตอนที่สาม คือ การวิเคราะห์ (Analysis) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บมาหรือวัดผลออกมาแล้ววิธีการวิเคราะห์ก็ยังมีปัญหาเช่นเดียวกับสองขั้นตอนแรก คือ มีความแตกต่างกันในรูปแบบและวิธีการวิเคราะห์ เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์เชิงปริมาณที่มีความแน่นอนสูง เช่น การวิเคราะห์ต้นทุนผลประโยชน์ ไปจนกระทั่งการใช้ความประทับใจหรือประสบการณ์ จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ก็คือ เพื่อให้สามารถจัดทำข้อสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของนโยบายเป็นอย่างไร เพื่อจะได้ตัดสินใจคุณค่าของนโยบายซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของการประเมินนโยบาย

อย่างไรก็ตาม Jones ได้ตั้งข้อสังเกตว่า เนื่องจากมีความแตกต่างกันมากในกระบวนการประเมินนโยบาย ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดรายละเอียด การวัดผล และการวิเคราะห์ ดังนั้นจึงไม่ควรยึดถือวิธีการใดวิธีการเดียวว่าดีที่สุดหรือเป็นวิธีการที่ควรนำมาปฏิบัติตลอดไป การประเมินผลนโยบายพิจารณาโดยสรุปก็คือ กิจกรรมที่จะต้องตัดสินใจว่านโยบายนั้นมีความดีหรือมีคุณค่าเพียงไร การอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลในหลายรูปแบบอาจช่วยให้การประเมินนโยบายมีคุณภาพมากที่สุด

แนวทางในการประเมินผลนโยบาย

ในการประเมินผลนโยบายโดยทั่วไปจะมีแนวทางในการประเมินผลนโยบายอยู่หลายแนวทาง ซึ่งในวรรณกรรมของ Dunn เห็นว่าแนวทางในการประเมินผลนโยบายมี 3 แนวทาง คือ (จุมพล หนิมพานิช, 2552, หน้า 170 - 172)

1. แนวทางการประเมินแบบเชื่อมโยง

เป็นแนวทางที่ใช้วิธีที่มีกฎมีเกณฑ์ เพื่อให้ทราบถึงผลของนโยบายอย่างเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ โดยมีได้มุ่งพิจารณาเรื่องคุณค่าของนโยบายที่มีต่อบุคคล กลุ่มบุคคล และสังคมส่วนรวม การประเมินในแนวทางนี้ นักวิเคราะห์เห็นนโยบายจะใช้วิธีต่าง ๆ เช่น การออกแบบสอบถาม การสุ่มตัวอย่าง การออกแบบการทดลอง และเทคนิคทางสถิติอื่น ๆ เพื่ออธิบายตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับผลกระทบของนโยบาย โดยเฉพาะตัวแปรที่เกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าของกระบวนการกำหนดนโยบาย

2. แนวทางการประเมินแบบแท้

เป็นแนวทางในการประเมินนโยบายที่ใช้วิธีการที่มีหลักเกณฑ์เช่นเดียวกับแนวทางแรก และประเมินผลนโยบายในลักษณะที่นโยบายนั้นได้มีการประกาศอย่างเป็นทางการถึงเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของนโยบาย ซึ่งจะเป็นมาตรการสำคัญในการบ่งบอกคุณค่าและความเหมาะสมของนโยบาย

การประเมินผลแบบแท้ นักวิเคราะห์เห็นนโยบายสามารถใช้วิธีการเช่นเดียวกับการประเมินตามแนวทางแรก เพื่อทำให้เกิดความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ในการประเมิน ข้อแตกต่างที่สำคัญ คือ การประเมินแบบแท้ต้องอาศัยตัวบทกฎหมาย เอกสารหลักฐานของนโยบาย หรือ โครงการที่จัดทำตามนโยบาย ตลอดจนถึงจะต้องมีการสอบถามสัมภาษณ์ผู้วางนโยบายและผู้บริหาร ในเรื่อง การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์

โดยทั่วไปการประเมินแบบแท้ มุ่งถึงเกณฑ์ในการประเมินที่สำคัญ 2 ประการ คือ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล การประเมินแบบแท้สามารถกระทำได้หลายวิธี เช่น การประเมินสรุปผล คือทำการประเมินว่านโยบายนั้นบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยทำการประเมินเมื่อนโยบายนั้นถูกกำหนดขึ้นและมีการปฏิบัติตามนโยบายไปแล้ว

อีกวิธีหนึ่งคือ การประเมินขณะปฏิบัติ วิธีนี้ต้องการให้มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง คือ มีการประเมินขณะที่มีการปฏิบัติตามนโยบาย จุดมุ่งหมายก็เช่นเดียวกับวิธีแรกคือ เพื่อดูว่านโยบายนั้นบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์หรือไม่

3. แนวทางการประเมินเชิงตัดสินใจ

การประเมินตามแนวทางนี้ต้องอาศัยความเห็นของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในเรื่องคุณค่าของนโยบาย โดยทั่วไปการประเมินเชิงตัดสินใจแบ่งออกได้เป็น 2 วิธี

วิธีที่หนึ่ง การประเมินคุณสมบัติที่ประเมินได้ หมายถึง การวิเคราะห์ระบบการตัดสินใจ โดยอาศัยข่าวสารการปฏิบัติงาน และการวิเคราะห์เป้าหมายวัตถุประสงค์ที่กระจ่างชัด ซึ่งสามารถทำการประเมินได้ ปัญหาสำคัญของวิธีนี้คือ จะต้องพิจารณาว่านโยบายนั้นสามารถประเมินได้หรือไม่ การประเมินตามวิธีนี้จะต้องอาศัยเงื่อนไขอย่างน้อย 3 ประการ คือ นโยบายนั้นต้องประกาศออกมาอย่างชัดเจน นโยบายนั้นระบุเป้าหมายและผลที่คาดว่าจะเกิดตามมาอย่างชัดเจน และนโยบายนั้นมีการเชื่อมโยงระหว่างการปฏิบัติตามนโยบายกับเป้าหมายของนโยบายอย่างแน่นชัด

วิธีที่สอง การวิเคราะห์อรรถประโยชน์หลายคุณสมบัติ วิธีประเมินนโยบายแบบนี้ต้องการแสวงหาข้อเท็จจริงจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกลุ่มต่าง ๆ เกี่ยวกับโอกาสที่นโยบายต่าง ๆ จะสามารถกำหนดออกมาได้ รวมทั้งคุณค่าของนโยบายนั้น ๆ ด้วย ความสำคัญของการประเมินวิธีนี้คือ พยายามใช้ความเห็นของทุกฝ่ายหรือหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของแต่ละฝ่ายที่อาจขัดแย้งกันได้ นอกจากนี้ วิธีประเมินแบบนี้ยังให้ข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานซึ่งให้ประโยชน์อย่างมากอีกด้วย

รูปแบบการประเมินผล

ได้มีการศึกษากันอย่างกว้างขวาง มีการวิเคราะห์สร้างแบบจำลองเพื่อวัดประสิทธิผลขององค์กรในแง่ต่าง ๆ มีผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลและให้แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิผลขององค์กร ได้แก่

การวิเคราะห์เชิงถดถอยแบบไม่ต่อเนื่อง

เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยในการประเมินผลแบบเต็ม โดยช่วยให้ผู้ประเมินผลสามารถคำนวณและเปรียบเทียบผลโดยประมาณของนโยบายที่เกิดขึ้นในกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้และกลุ่มเปรียบเทียบที่นำมาพิจารณา วิธีการนี้เหมาะสำหรับการประเมินผลตามแนวการทดลองทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทดลองที่มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มควบคุมไว้เรียบร้อยแล้ว โดยทั่วไปการทดลองทางสังคมลักษณะนี้มักเหมาะสำหรับการประเมินนโยบายที่มุ่งบรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้นกับกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด โดยเฉพาะ

วิธีการประเมินผลแบบนี้ใช้หลักการเกี่ยวกับการวิเคราะห์เชิงถดถอยแบบกำลังสองน้อยที่สุดข้อแตกต่างที่เป็นเอกลักษณ์ของวิธีการนี้คือ การประมาณค่าสามารถถดถอย โดยทั่วไปมักจะประมาณเพียงสมการเดียว แต่การใช้วิธีการนี้ต้องประมาณอย่างน้อย 2 สมการ สมการแรกเป็น

สมการที่ใช้อธิบายผลของนโยบายที่เกิดขึ้นในกลุ่มเป้าหมาย สมการหลังอธิบายผลของนโยบายที่เกิดขึ้นในกลุ่มควบคุมหรือกลุ่มเปรียบเทียบ

วิธีเดลฟีเชิงนโยบาย (Policy Delphi)

วิธีการประเมินผลนโยบายแบบนี้ เป็นวิธีการหนึ่งของการประเมินผลแบบพิจารณาความเหมาะสม เป็นวิธีที่เน้นการเอาข้อคิดและความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์สูงในเนื้อหาและเรื่องราวของนโยบายที่กำลังประเมินมาประมวลและเปรียบเทียบกัน เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับผลของนโยบาย วิธีนี้พัฒนามาจากวิธีเดลฟีทั่วไป วิธีการเดลฟีเชิงนโยบายสามารถทำได้ในหลายรูปแบบด้วยกัน ขึ้นอยู่กับเนื้อหาของนโยบายที่กำลังพิจารณา ทักษะและความชำนาญของผู้ประเมินนโยบาย ขั้นตอนในการใช้เดลฟีเชิงนโยบายอาจแบ่งได้เป็น 7 ขั้นตอนใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ (ศุภชัย ยาวะประภาส, 2548, หน้า 155-160)

1. การชี้ประเด็นที่ต้องการประเมินให้ชัดเจน มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกันว่า ขอบข่ายของเรื่องที่ต้องการประเมินคืออะไร เพื่อป้องกันปัญหา “การพูดคนละเรื่อง” ในกรณีเช่นนี้อาจต้องให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยแสดงความคิดเห็น เพื่อกำหนดขอบข่ายของเรื่องก่อนการวางแผนสอบถามรอบแรก
2. การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเข้าร่วมแสดงข้อคิดและความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ การคัดเลือกต้องพยายามเลือกตัวแทนของหลาย ๆ กลุ่มที่สนใจหรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องโดยตรงกับนโยบายเรื่องนั้น
3. การสร้างแบบสอบถาม เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน การสร้างแบบสอบถามในรอบแรกควรที่จะมีลักษณะที่เปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นโดยเสรีมากที่สุด ควรเลือกใช้คำถามปลายเปิดมากกว่าปลายปิด คำถามควรครอบคลุมประเด็นทั้ง 4 ประเด็น คือ
 - 1) การคาดการณ์ผลกระทบของนโยบายทั้งทางตรงและทางอ้อม และควรให้ผู้เชี่ยวชาญใช้ความคิดเห็นส่วนตัวประมาณความเป็นไปได้ของผลกระทบที่คาดการณ์ด้วย
 - 2) การจัดลำดับความสำคัญของผลกระทบแต่ละเรื่อง ว่ากระทบด้านใดสำคัญที่สุด และสำคัญรองลงมาตามลำดับ
 - 3) การบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ว่าเป็นและไม่เป็นทางการ และการบรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละกลุ่มที่ได้รับหรือเสียประโยชน์เนื่องจากนโยบายนั้น ๆ และ
 - 4) การเสนอหนทางปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้นโยบายนั้นมีประสิทธิภาพและบรรลุประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
4. การวิเคราะห์ผลรอบแรก การวิเคราะห์ผลควรแยกวิเคราะห์โดยคำนึงถึงประเด็น 4 ประเด็นที่กล่าวไว้แล้ว รวมทั้งคำนึงถึงความต่อเนื่องของประเด็นการวิเคราะห์ควรแยกวิเคราะห์ทีละประเด็น ควรใช้สถิติที่แสดงการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การวัดการกระจาย และควรเปรียบเทียบระหว่างประเด็น

5. ปรับเปลี่ยนและสร้างแบบสอบถามใหม่สำหรับรอบที่สอง โดยชี้ให้เห็นชัดเจนถึงความเห็นที่แบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ทั้งนี้เพื่อให้แต่ละกลุ่มรับทราบถึงความเห็นของกลุ่มอื่น โดยวิธีนี้เมื่อมีการสอบถามหลาย ๆ ครั้ง จะทำให้แต่ละกลุ่มนำความคิดเห็นและข้อมูลทั้งหลายที่มีอยู่มาเปิดเผย ยืนยันกันเต็มที่

6. การจัดประชุมกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังประเมิน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญจากทุก ๆ กลุ่ม ได้หักล้างข้อมูล และเหตุผลกันอย่างเปิดเผยภายหลังจากที่รับทราบข้อมูล และเหตุผลของกันและกัน โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะสามารถถกเถียงยืนยัน และโต้ตอบกันได้เต็มที่และทันทีทันควัน อันอาจนำมาซึ่งข้อเสนอที่สร้างสรรค์

7. ขั้นตอนสุดท้าย การนำผลที่ได้จากการประชุมมาสรุปเป็นรายงาน รายงานนี้อาจไม่มีข้อสรุปที่แสดงฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญ แต่อาจชี้ให้เห็นข้อคิดและเหตุผลสนับสนุนโต้แย้งของทุก ๆ ทางเลือก ซึ่งจะช่วยให้ผู้กำหนดนโยบายตัดสินใจได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

วิธีการเคลฟี่เชิงนโยบาย มีประโยชน์อย่างมากในการประเมินผลนโยบาย สามารถให้ข้อมูล เหตุผล และข้อสรุปที่ละเอียด ครอบคลุมความเห็นของทุกกลุ่ม ทุกฝ่าย ที่มีส่วนได้เสียในนโยบาย การประเมินผลจึงครอบคลุมกว้างขวางรวมทุกประเด็นไว้หมด

รูปแบบการประเมินโครงการ CIPP model

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1990 หน้า 159 อ้างถึงใน ประชุม รอดประเสริฐ, 2535, หน้า 79 - 95) ได้กำหนดรูปแบบการประเมินโครงการ CIPP model ซึ่งเป็นการประเมินทั้งสภาวะแวดล้อม

(Context) ข้อมูลหรือปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) ของโครงการ และเป็นรูปแบบการประเมินที่สมาคมศึกษานิเทศศาสตร์ให้การยอมรับเพื่อใช้ในการประเมินผลโครงการทางการศึกษาในสหรัฐอเมริกา ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการประเมินโครงการได้

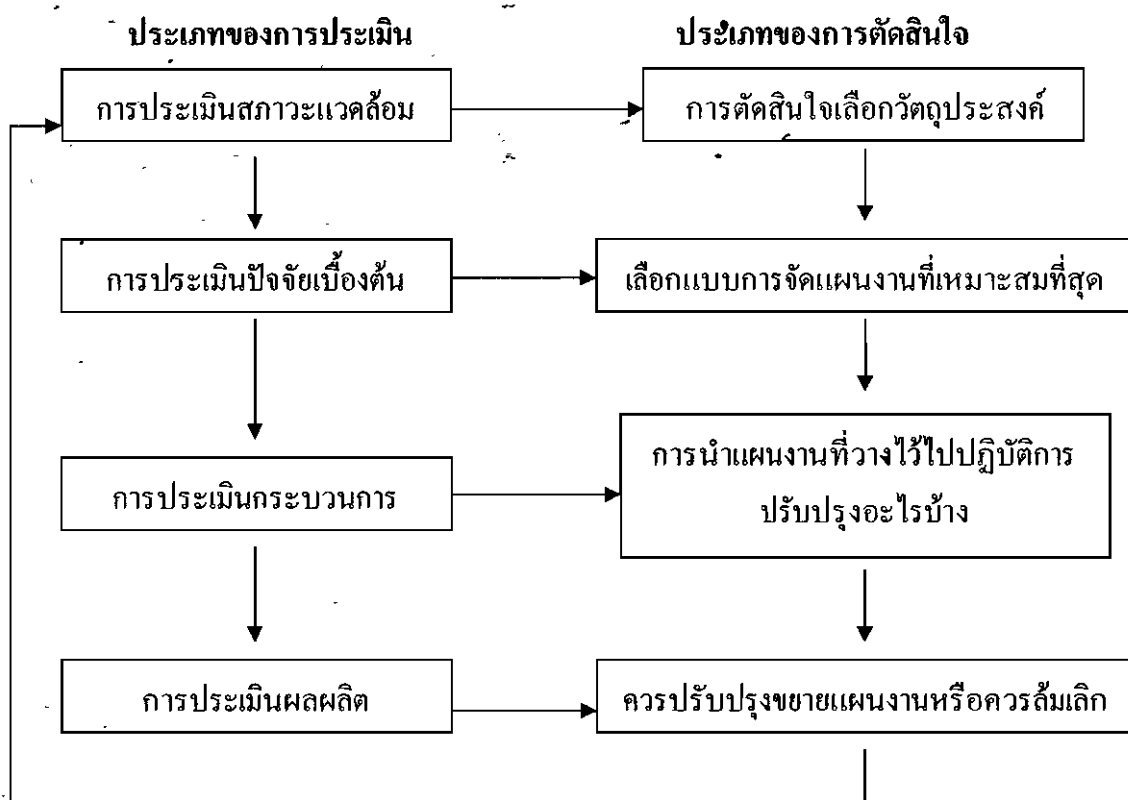
แบบจำลอง CIPP จะประเมินในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2537, หน้า 207 - 217)

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) ซึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดรูปแบบของโครงการ

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการตัดสินใจในด้านการประยุกต์ใช้เพื่อควบคุมการดำเนินงานของโครงการ

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) จะช่วยให้ในการตัดสินใจ เพื่อตัดสินใจและดูผลสำเร็จของ โครงการ



ภาพที่ 1 แบบจำลอง CIPP

การประเมินด้านต่างๆ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นรูปแบบพื้นฐานของการประเมินโดยทั่วไป เป็นการประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งเหตุผล เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยจะเน้นในด้านความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ความต้องการ และเงื่อนไขที่เป็นจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ ยังช่วยในการวินิจฉัยปัญหา เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ การประเมินสถานะแวดล้อมนี้มีลักษณะเด่น ๆ ที่สำคัญมากมาย จัดเป็นการวิเคราะห์ขนาดใหญ่ เป็นตัวกำหนดขอบเขตของการประเมิน การบรรยาย และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการจัดหาข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจความเหมาะสมของแผนงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้น โดยคิดว่าข้อมูลนั้นจะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่

ผลที่ได้จากการประเมินปัจจัยเบื้องต้น คือ การวิเคราะห์รูปแบบของวิธีการที่ใช้ใน

การกำหนดรูปของราคาและกำไรที่จะได้รับ โดยการประเมินในด้านอัตราค่าจ้าง เวลา งบประมาณ วิธีการที่มีศักยภาพ แต่ถ้าเป็นการประเมินด้านการศึกษา ผลกำไรอาจจะไม่อยู่ในรูปตัวเลขก็ได้ การประเมินปัจจัยเบื้องต้นนี้จะช่วยให้ข้อมูลที่จะตัดสินใจได้ว่า ควรตั้งวัตถุประสงค์เชิงปฏิบัติอย่างไร ใช้อัตราค่าจ้างเท่าใด วางแผนงานและดำเนินการอย่างไร ซึ่งจะแตกต่างจากการประเมินสถานะแวดล้อมในแง่ที่ว่า การประเมินปัจจัยเบื้องต้นเป็นการทำเฉพาะกรณีนั้น ๆ และวิเคราะห์ภายในโครงการเท่านั้น

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เมื่อแผนดำเนินการได้รับอนุมัติและลงมือทำ การประเมินกระบวนการจำเป็นต้องได้รับการเตรียมการเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้รับผิดชอบและผู้ดำเนินการทุกลำดับขั้นตอน การประเมินกระบวนการมีวัตถุประสงค์ใหญ่อยู่ 3 ประการ คือ

3.1 เพื่อหาและทำนายข้อบกพร่องของกระบวนการ หรือการดำเนินการตามขั้นตอนที่วางไว้

3.2 เพื่อรวบรวมสารสนเทศสำหรับผู้ตัดสินใจวางแผนงาน

3.3 เพื่อเป็นรายงานสะสมถึงการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดและแปลความหมายของความสำเร็จ ไม่เฉพาะเมื่อสิ้นสุดวัฏจักรของโครงการเท่านั้น แต่ยังมีควมจำเป็นยิ่งในระหว่าง การปฏิบัติตามโครงการด้วย

ระเบียบวิธีทั่ว ๆ ไปของการประเมินผลผลิต จะรวมถึงต่อไปนี้อย่างไรก็ตาม คือ การดูว่า การกำหนดวัตถุประสงค์นั้นนำไปใช้ได้หรือไม่ เกณฑ์ในการวัดที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของ การทำกิจกรรมคืออะไร เปรียบเทียบผลที่วัดมาได้กับมาตรฐานสัมบูรณ์ หรือมาตรฐานสัมพัทธ์ที่ กำหนดไว้ก่อน และทำการแปลความหมายถึงเหตุของสิ่งที่เกิดขึ้น โดยอาศัยรายงานจาก การประเมินสถานะแวดล้อม ปัจจัย และกระบวนการรวมด้วย

พระราชบัญญัติ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2546, หน้า 233)

ยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 คือ สารเคมีหรือวัตถุ ชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ นิด หรือด้วยประการใด ๆ แล้ว เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพเรื่อย ๆ มีอาการถอนยาเมื่อ

ขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพ โดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมพืชหรือส่วนของพืชที่เป็น หรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้ โทษ หรืออาจใช้เป็นยาเสพติดให้โทษและสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแต่ไม่หมายความถึง ยาสามัญประจำบ้านบางตำรับ ตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่ (มาตรา 4)

นอกจากนี้กฎหมายฉบับนี้ยังได้แบ่งยาเสพติดให้โทษออกเป็น 5 ประเภท เพื่อประโยชน์ ในการกำหนดวิธีการควบคุมที่แตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสม เนื่องจากแต่ละประเภท มี อันตราย และความจำเป็นในทางการแพทย์ไม่เหมือนกัน ประเภทยาเสพติดให้โทษและรายชื่อ ยาเสพติดที่สำคัญมีดังนี้

ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง ที่สำคัญ เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน เมทแอมเฟ ตามีน เอ็กซ์ตาซี แอลเอสดี

ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป ที่สำคัญ เช่น ใบโคคา โคคาอิน ยาสกัดเข้มข้นของต้น ฝิ่นแห้ง เมทาโดน มอร์ฟีน ฝิ่นยา (ฝิ่นที่ผ่านกรรมวิธีปรุงแต่ใช้ในทางยา) ฝิ่น (ฝิ่นดิบ ฝิ่นสุก มูลฝิ่น)

ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นต้นตำรับยาและมียาเสพติดให้โทษประเภท 2 ผสมอยู่ คือ ยารักษาโรคที่มียาเสพติดประเภท 2 เป็นส่วนประกอบอยู่ในสูตร

ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือ 2 ที่สำคัญ เช่น อาเซ ติคแอนไฮโดรด์, อาเซติลคลอไรด์, เอทิลดีน ไดอาเซเตต, คลอซูโดอีเฟดรีน, เออร์โกตามีน, ไอโซซาฟรอล, ไกลเซอร์จิกอาซิด, ไพเพอโรนอล และซาฟรอล

ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่ไม่เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึง 4 มี 4 รายการ ได้แก่ กัญชา พืช กระท่อม พืชฝิ่น และพืชเห็ดขี้ควาย

พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534
(สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2546, หน้า 153)

กฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปรามนายทุน หรือ ตัวการสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการลักลอบค้ายาเสพติด ซึ่งมาตรการตามกฎหมายเดิมที่มีอยู่ไม่สามารถ นำตัวมาลงโทษได้ เพราะติดขัดในเรื่องของการหาพยานหลักฐานที่จะเชื่อมโยงถึงตัวบุคคล เหล่านั้นในฐานะผู้กระทำความผิดตามข้อหาที่มีอยู่ตามกฎหมายเดิม กฎหมายฉบับนี้ใช้กับความผิด เกี่ยวกับยาเสพติดที่ระบุไว้เท่านั้น คือ

1. ใช้กับข้อหาผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือครอบครองเพื่อจำหน่ายรวมถึง การสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าว (มาตรา 3)

2. ต้องเป็นกรณียาเสพติดที่ระบุในกฎกระทรวง คือ เฮโรอีน มอร์ฟิน ผีน โคคาอีน อาเซติลแอนไฮโดรด์ อาเซติลคลอไรด์ เอทิลลีน ไดอาเซเตต กัญชา วัตถุออกฤทธิ์กลุ่มแอมเฟตามีน แอลเอสดี และอีเฟดริน

กฎหมายฉบับนี้กำหนดมาตรการพิเศษเพื่อนำมาใช้ในการปราบปราม 3 ประการ คือ

1. ข้อหา “สมคบกันกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด”

กำหนดให้บุคคลที่สมคบโดยการตกลงตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเรื่องการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย และครอบครองเพื่อจำหน่าย มีความผิดฐานสมคบกันกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (มาตรา 8)

ความผิดฐานสมคบนี้ แม้ว่าไม่มีการกระทำความผิดที่ตกลงกันก็เป็นความผิดสำเร็จตามกฎหมายแล้ว เพราะกฎหมายต้องการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถจับกุมตัวผู้สั่งการหรือผู้อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดมาลงโทษ แต่เพื่อป้องกันมิให้นำข้อหานี้ไปใช้อย่างพร่ำเพรื่อหรือใช้กลั่นแกล้งผู้บริสุทธิ์ จึงกำหนดขั้นตอนการกลั่นกรองเอาไว้ โคนการจับกุมหรือแจ้งข้อกล่าวหาจะต้องได้รับการอนุมัติจากเลขาธิการ ป.ป.ส. ก่อน (มาตรา 14) โดยผู้ขออนุมัติจับกุมคือหัวหน้าในการสืบสวนชั้นสัญญาบัตรหรือเป็นข้าราชการพลเรือน ระดับ 3 ขึ้นไปหรือหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้ขออนุมัติแจ้งข้อหาคือหัวหน้าพนักงานสอบสวน ซึ่งในการขออนุมัติจับกุมหรือแจ้งข้อหา ผู้ยื่นคำขออนุมัติพร้อมหลักฐาน ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534

2. มาตรการริบทรัพย์สิน แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การริบทรัพย์สินของกลางในคดียาเสพติดตามมาตรา 30

การริบทรัพย์สินตามมาตรา 30 นี้ เป็นมาตรการส่งเสริมการริบทรัพย์สินตามกฎหมายอาญาเดิม ซึ่งมีของเขตจำกัดในเรื่องทรัพย์สินที่ศาลจะสั่งริบ กฎหมายฉบับนี้จึงได้ขยายความหมายของทรัพย์สินที่ศาลจะสั่งริบให้กว้างออกไป เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เข้าไปพัวพันกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งมีปริมาณมากและสลับซับซ้อนกว่าทรัพย์สินที่เข้าไปเกี่ยวกับอาชญากรรมประเภทอื่น และกฎหมายฉบับนี้ยังเปลี่ยนแปลงทางของทรัพย์สินที่ถูกศาลสั่งริบ ซึ่งปกติจะตกเป็นของแผ่นดินให้ตกเป็นของ “กองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด” ซึ่งเป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้น โดยบทบัญญัติของกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำทรัพย์สินที่ได้จากการริบไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาเสพติดต่อไป ทรัพย์สินที่ริบตามมาตรา 30 นี้เป็นทรัพย์สินที่เอื้ออำนวยในการกระทำความผิดเท่านั้น คือ

2.1.1 ทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เช่น เครื่องอัดไฮโดรลิก ซึ่งใช้ในการอัดเฮโรอีนหรือกัญชาเป็นก้อน รถยนต์ที่ใช้ในการขนส่งลำเลียงยาเสพติด ซ้ำไม้ แกะสลักซึ่งบรรจุชุกซ่อนเฮโรอีนเพื่อนำส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ เป็นต้น

2.1.2 ทรัพย์สินที่ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หมายถึง เป็นทรัพย์สินที่เป็นส่วนประกอบช่วยในการกระทำผิดสำเร็จได้โดยสะดวกยิ่งขึ้น แต่ไม่ใช่ทรัพย์สินที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ความผิดสำเร็จ เช่น โทรศัพท์มือถือ ซึ่งใช้ในการติดต่อเจรจาซื้อขายยาเสพติด

2.1.3 ทรัพย์สินที่มีไว้เพื่อใช้ในการกระทำผิด ได้แก่ ถุงพลาสติก สก๊อตเทป ที่เตรียมไว้ในการบรรจุหีบห่อยาเสพติด ไม้ซึ่งเตรียมไว้เพื่อต่อเป็นลังบรรจุชุกซ่อนยาเสพติด

การดำเนินการต่อทรัพย์สินของกลางเหล่านี้ ในชั้นการจับกุมและสอบสวน เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดิม เมื่อสำนวนการสอบสวนในคดียาเสพติดนั้นมาถึงชั้นพนักงานอัยการ พนักงานอัยการจะอาศัยอำนาจความตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัตินี้ พิจารณายื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินของกลางในคดีให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จากนั้น พนักงานอัยการจะมีหนังสือแจ้งมายัง ป.ป.ส. เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศการยื่นคำร้องให้ศาลริบทรัพย์สินดังกล่าวในหน้าหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายแพร่หลายในท้องถิ่นที่ศาลพิจารณาคดีตั้งอยู่เป็นเวลาอย่างน้อย 2 วันติดต่อกัน เพื่อเป็นการแจ้งให้เจ้าของทรัพย์สินมาร้องขอรับทรัพย์สินคืน โดยต้องยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ซึ่งผู้มีหน้าที่ตามประกาศตามมาตรา 30 นี้ในทางปฏิบัติคือเลขาธิการ ป.ป.ส. ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนี้ ในการประกาศตามกฎหมายนี้ กำหนดให้ต้องประกาศทุกกรณี แม้ว่าเจ้าตัวเจ้าของทรัพย์สินแล้วก็ตาม

การริบทรัพย์สินของกลางตามมาตรา 30 นี้ กำหนดให้ริบทรัพย์สินทั้งสิ้น แม้ว่าจำนวนในคดีนั้นไม่ถูกลงโทษตามคำพิพากษาก็ตาม แต่การที่ศาลสั่งริบทรัพย์สินได้ก็จะต้องพิจารณาพยานหลักฐานของโจทก์และเจ้าของทรัพย์สิน โดยมีกระบวนการดังนี้

1. โจทก์ที่นำสืบให้ปรากฏหลักฐานฟังได้ว่า ทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินได้หรือมีไว้ใช้ในการกระทำผิด หรือได้ใช้อุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
2. เจ้าของทรัพย์สินจะพิสูจน์ให้ได้ว่า ตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุสมควรสงสัยว่ามีการกระทำผิดและจะมีการนำทรัพย์สินของตนไปใช้หรือมีไว้ในการกระทำผิด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำผิดแล้วแต่กรณี
3. ถ้าเจ้าของทรัพย์สินพิสูจน์ไม่ได้หรือไม่มีผู้ใดร้องขอเข้ามาในคดีก็ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้นได้ หลังจากพ้นกำหนด 30 วัน นับตั้งแต่วันแรกของการประกาศในหนังสือพิมพ์ซึ่งใน

การนี้ กฎหมายคดีสิทธิเจ้าของทรัพย์สินโดยอ้างว่ามีได้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำผิดและร้องขอคืนทรัพย์สินภายใน 1 ปี นับตั้งแต่วันมีคำพิพากษาถึงที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 ไม่ได้

2.2 การริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

การริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หมายถึง เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับมาเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และให้รวมถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวซื้อหรือกระทำไม่ว่าด้วยประการใด ๆ ให้เงินหรือทรัพย์สินนั้นเปลี่ยนสภาพไปจากเดิม ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนสภาพกี่ครั้ง และไม่ว่าเงินหรือทรัพย์สินนั้นจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น โอนไปเป็นของบุคคลอื่น หรือปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของบุคคลอื่นก็ตาม

การริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องนี้ กฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน” ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยตำแหน่ง โดยมีประธาน ป.ป.ส. เป็นประธาน ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธาน ผู้แทนอัยการสูงสุด เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมบังคับคดี อธิบดีกรมศุลกากร อธิบดีกรมที่ดิน ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการ ป.ป.ส. เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน มีอำนาจหน้าที่สำคัญในขั้นตอนการตรวจสอบทรัพย์สิน วินิจฉัยความเกี่ยวเนื่องของทรัพย์สินกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตลอดจนมีอำนาจในการสั่งการยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้จนกว่าคดีถึงที่สุด โดยคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือศาลมีคำสั่งพิพากษา

เมื่อผู้ค้ายาเสพติดถูกจับกุมในคดียาเสพติด และคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินเห็นว่าผู้ต้องหาผู้นั้นมีพฤติการณ์ค้ายาเสพติดมานาน และมีทรัพย์สินที่น่าสงสัยว่าได้มาจากการค้ายาเสพติด ก็จะมีคำสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ต้องหา สำหรับคดีเร่งด่วนเลขที่การ ป.ป.ส. มีอำนาจเช่นเดียวกับคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน และหากพบว่าบุคคลอื่นมีทรัพย์สินเกี่ยวพันกับผู้ต้องหา คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินหรือเลขที่การ ป.ป.ส. ก็มีอำนาจสั่งให้ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ต้องหาด้วย

ในการตรวจสอบทรัพย์สินของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน หรือเลขที่การ ป.ป.ส. จะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ 5 - 7 นาย จากสำนักงาน ป.ป.ส. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ร่วมกันรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้ต้องหาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ในระหว่างนั้นคณะกรรมการ

ตรวจสอบทรัพย์สิน หรือเลขอาชกร ป.ป.ส. มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ป้องกันการซุกซ่อน โยคย้ายไว้ชั่วคราว จนกว่าคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินจะมีวินิจฉัย

เพื่อพนักงานเจ้าหน้าที่รวบรวมหลักฐานเสร็จแล้ว ก็เสนอการตรวจสอบให้ คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินพิจารณา เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัยว่า ทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดก็จะมีคำสั่งให้ยึดหรือ อายัดไว้แล้วเสนอพนักงานอัยการเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้นต่อไป หากศาลเห็นว่า ทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ศาลก็จะสั่งริบทรัพย์สิน ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

3. มาตรการขยายอำนาจศาล ตามปกติศาลไทยจะมีอำนาจลงโทษผู้กระทำความผิดที่ กระทำความผิดในประเทศไทยเท่านั้น แต่กฎหมายนี้ได้กำหนดไว้ว่า แม้กระทำความผิดเกี่ยวกับยา เสพติดนอกประเทศไทย ศาลไทยก็สามารถลงโทษหากเข้าเงื่อนไขหนึ่งดังต่อไปนี้

3.1 ผู้กระทำความผิดหรือผู้ร่วมกระทำความผิดคนใดคนหนึ่งเป็นคนไทย หรือมีถิ่นที่ อยู่ในประเทศไทย

3.2 ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และได้กระทำโดยประสงค์ให้ความผิดเกิดขึ้น ในราชอาณาจักร หรือรัฐบาลเป็นผู้เสียหาย

3.3 ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าวและการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายของ รัฐที่การกระทำเกิดขึ้นในเขตอำนาจของรัฐ หากผู้นั้นได้ปรากฏตัวอยู่ในราชอาณาจักร และมีได้มี การส่งตัวผู้นั้นออกไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2546, หน้า 352)

กฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวางมาตรการให้ผู้ติดยาเสพติดที่ตกเป็นผู้ต้องหาพ้น จากการติดยาเสพติด ด้วยวิธีการบังคับบำบัดรักษา โดยมีสาระสำคัญ ได้แก่

1. ข้อหาเสพติดหรือครอบครอง ยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ประเภท 2 หรือประเภท 3 ตาม ปริมาณที่กำหนดในกฎกระทรวงยุติธรรม

2. ไม่ปรากฏว่าผู้ต้องหา หรืออยู่ในระหว่างดำเนินคดีในฐานความผิดอื่น ซึ่งมีโทษจำคุก หรือต้องคำพิพากษาให้จำคุก

ให้พนักงานสอบสวน ส่งตัวผู้นั้น ไปยังศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพที่อยู่ในเขตอำนาจ เพื่อตรวจ พิสูจน์ว่าผู้นั้นติดยาเสพติดหรือไม่

เมื่อได้รับตัวผู้ต้องหาแล้ว ให้ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพ ดำเนินการดังนี้

1. จัดทำบันทึกประวัติของผู้ต้องหา

2. ตรวจสอบว่าผู้ต้องหาติดยาเสพติดหรือไม่

3. รายงานผลการตรวจพิสูจน์และบันทึกประวัติต่อคณะกรรมการประจำศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพ

4. ถ้าคณะกรรมการวินิจฉัยว่าผู้ต้องหาไม่ติดยาเสพติดให้ส่งตัวคืนพนักงานสอบสวน ถ้าคณะกรรมการวินิจฉัยว่าผู้ต้องหาติดยาเสพติดให้ส่งตัวมารับการฟื้นฟูสมรรถภาพ เป็นเวลาไม่เกิน 6 เดือน แต่อาจขยายเวลาการฟื้นฟูได้แต่ละครั้ง ไม่เกิน 6 เดือน และรวมเวลาทั้งหมดต้องไม่เกิน 3 ปี หากผลการฟื้นฟูไม่เป็นที่น่าพอใจ และครบกำหนดเวลาแล้ว ให้ส่งตัวกลับไปยังพนักงานสอบสวน เพื่อพิจารณาว่าสมควรดำเนินคดีหรือไม่ หากผู้ต้องหาที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพแล้ว ถูกดำเนินคดี ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดเพียงใดหรือไม่ลงโทษเลยก็ได้ โดยคำนึงถึงระยะเวลาที่ผู้ต้องหาได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพแล้ว

นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติ

เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2551 รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา โดยกำหนดเร่งรัดการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านการป้องกัน การปราบปราม การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ควบคู่กับการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และมีการบังคับใช้กฎหมายโดยเคร่งครัด รวมทั้งขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

นอกจากนี้ กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดนโยบายที่จะเริ่มดำเนินการ ในปีแรก ดังนี้

1. สร้างความสามัคคีของคนในชาติ การพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. การแก้ไขปัญหายาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตามนโยบายรัฐบาลในมิติฝ่ายพลเรือน ฯลฯ
3. เร่งรัดแก้ไขปัญหายาเสพติด ปราบปรามผู้มีอิทธิพล และการจัดระเบียบสังคม ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเน้นกลุ่มเสี่ยงที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูที่กลับสู่สังคม ไม่ให้มีพฤติกรรมกลับไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ตลอดจนสนับสนุนการปราบปรามขบวนการผลิตและค้ายาเสพติด โดย

3.1 สร้างแนวร่วมประชาชนเป็นเครือข่ายป้องกัน กวดขัน และต่อต้านการค้ายาเสพติด เชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารและการทำงานในทุกระดับพื้นที่ ตั้งแต่หมู่บ้าน อำเภอ จังหวัด และระดับชาติ

3.2 ใช้มาตรการทางสังคม กดดันให้อยู่ในพื้นที่ไม่ได้ ควบคู่กับมาตรการทางกฎหมาย

3.3 พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมกิจกรรมของฝ่ายปกครอง ผู้ประสานพลังแผ่นดิน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน ในการสนับสนุน การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 82/ 2552 เรื่องยุทธศาสตร์และกลไกการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล (ศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ 1 [ศปป.1] กองอำนวยการรักษา ความมั่นคงภายใน [กอ.รมน.] และ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2552, หน้า 1)

ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของประชาชนและเป็น ภัยต่อความมั่นคงของประเทศ ซึ่งรัฐบาลได้ตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาเสพติด จึง กำหนด ให้เป็นนโยบายสำคัญและจำเป็นเร่งด่วนของรัฐบาลที่จะต้องเร่งดำเนินการ โดยการผนึก กำลังของทุกภาคส่วนของสังคมร่วมกัน เพื่อสามารถป้องกันและแก้ไขสถานการณ์ปัญหาเสพติด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้โดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตร การและแผนงาน ในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด และดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ประกอบกับ พระราชบัญญัติ การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 บัญญัติให้ กองอำนวยการรักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร มีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ส่งเสริมให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่กระทบต่อความมั่นคงภายใน ราชอาณาจักรและความสงบเรียบร้อยของสังคม

กำหนดให้มีกลไกอำนวยการและบริหารจัดการแก้ไขปัญหาเสพติดทุกระดับยึด แนวทาง การแก้ไขปัญหาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล โดยกำหนดยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกัน เป็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย 7 มาตรการหลัก โดยการนำยุทธศาสตร์ มาตรการ และแผนงาน แปลงไปสู่การปฏิบัติตามขอบเขตรับผิดชอบ

ในการปฏิบัติงานระดับพื้นที่ ถือเป็นส่วนสำคัญของความสำเร็จของยุทธศาสตร์นี้ ที่ จะต้องมีความชัดเจนต่อเนื่อง และมีการนำนโยบาย แผนงาน และมาตรการแปลงไปสู่การปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด ทำ หน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด มีหน้าที่ร่วมกับหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด จัดทำแผนบูรณาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ โดยกำหนดเป้าหมายที่สามารถลดระดับปัญหาเสพติดได้อย่างชัดเจน

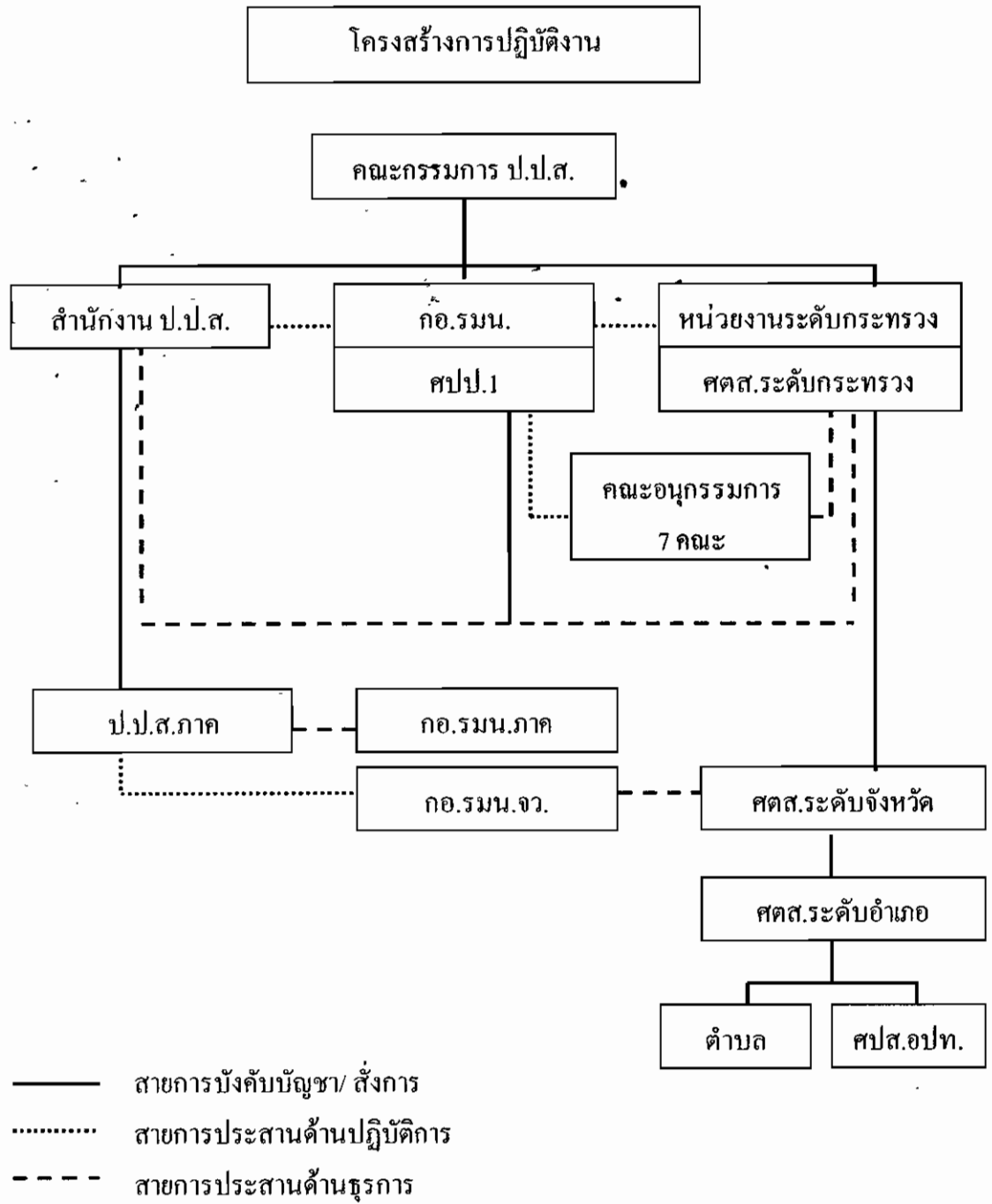
คำสั่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่ 1/2552 เรื่อง กลไกการแก้ไข ปัญหาเสพติดตามยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2552, หน้า 1)

เพื่อให้การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน ปัญหาเสพติด ตามนโยบายรัฐบาล เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ประสงค์ในการลดปัญหาเสพติดทั่วประเทศ จัดความเดือดร้อนของประชาชน

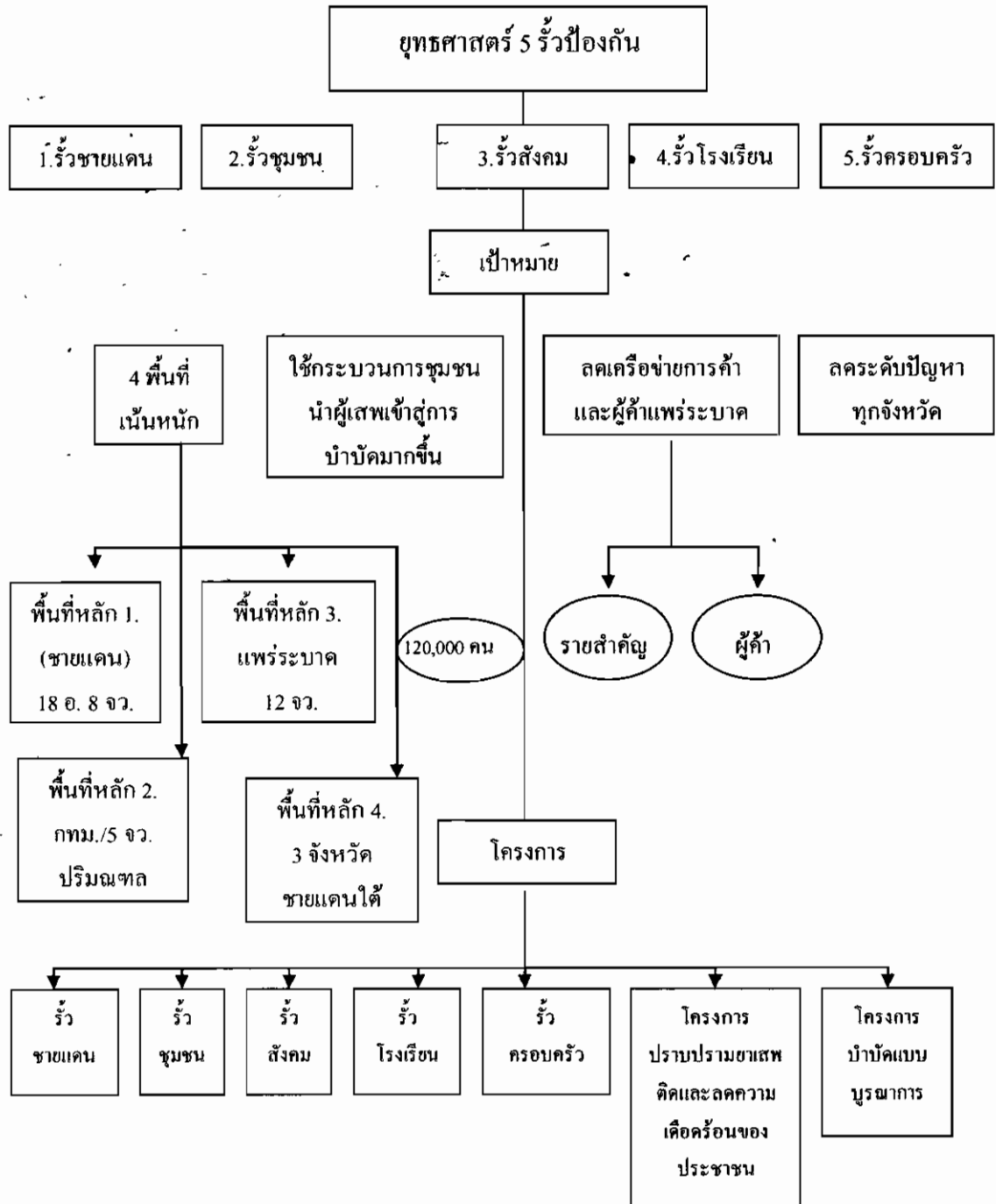
อาศัยอำนาจตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 ประกอบกับมติคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในคราวประชุมวาระพิเศษ เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2552 และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 82/ 2552 ลงวันที่ 17 มีนาคม 2552 เรื่อง ยุทธศาสตร์และกลไกการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล จึงออกคำสั่ง จัดตั้งกลไกรองรับยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการ รับผิดชอบในการกำกับ ติดตาม และประสานการปฏิบัติใน แต่ละมาตรา รวม 7 อนุกรรมการ ดังนี้

- 1.1 คณะอนุกรรมการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดน
- 1.2 คณะอนุกรรมการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน ประชาสังคม
- 1.3 คณะอนุกรรมการจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ
- 1.4 คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา
- 1.5 คณะอนุกรรมการส่งเสริมความเข้มแข็งครอบครัว
- 1.6 คณะอนุกรรมการปราบปรามยาเสพติด
- 1.7 คณะอนุกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด



ภาพที่ 2 โครงสร้างการปฏิบัติงาน



ภาพที่ 3 โครงสร้างยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกัน

2. จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับต่าง ๆ ดังนี้

2.1 กลไกในระดับภารกิจ ให้กระทรวง กรม และหน่วยงาน จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในระดับกระทรวง กรม และหน่วยงาน

2.2 กลไกในระดับภาค ให้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดกองทัพอากาศ/ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 1 - 4 (ศตส.ทภ./ กอ.รมน.ภาค 1 - 4) รับผิดชอบในการประสานงานหน่วยงานระดับภาค และสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่

2.3 กลไกระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร

2.3.1 ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด เรียกโดยย่อว่า ศตส.จ. เป็นกลไกบูรณาการการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่จังหวัด

2.3.2 ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดกรุงเทพมหานคร เรียกโดยย่อว่า ศตส.กทม. เป็นกลไกบูรณาการการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

2.3.3 ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอ เรียกโดยย่อว่า ศตส.อ. เป็นกลไกบูรณาการการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่อำเภอ

2.3.4 ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเขต เรียกโดยย่อว่า ศตส.ข. เป็นกลไกบูรณาการการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่เขต

2.3.5 ศูนย์ประสานงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ศปส.อปท.) เป็นกลไกประสานงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. กำหนดให้มีกลไกการติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล โดยรายงานให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ทุก 3 เดือน

ในที่นี้จะอธิบายเฉพาะ โครงสร้างของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด และอำเภอ

โครงสร้างศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. องค์ประกอบ

- | | | |
|-----|---|----------------|
| 1.1 | อัยการจังหวัด | ที่ปรึกษา |
| 1.2 | ผู้ว่าราชการจังหวัด/ ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด | ผู้อำนวยการ |
| 1.3 | รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย | รองผู้อำนวยการ |
| 1.4 | ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด | รองผู้อำนวยการ |
| 1.5 | รองผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด | รองผู้อำนวยการ |
| 1.6 | ปลัดจังหวัด | กรรมการ |

- | | |
|---|----------------------------|
| 1.7 นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด | กรรมการ |
| 1.8 หัวหน้าสำนักงานจังหวัด | กรรมการ |
| 1.9 นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด | กรรมการ |
| 1.10 นายกเทศมนตรีนครในพื้นที่จังหวัด | กรรมการ |
| 1.11 นายกเทศมนตรีเมืองในพื้นที่จังหวัด | กรรมการ |
| 1.12 ท้องถิ่นจังหวัด | กรรมการ |
| 1.13 พัฒนาการจังหวัด | กรรมการ |
| 1.14 แรงงานจังหวัด | กรรมการ |
| 1.15 สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด | กรรมการ |
| 1.16 พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด | กรรมการ |
| 1.17 ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัด | กรรมการ |
| 1.18 ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติจังหวัด | กรรมการ |
| 1.19 ประชาสัมพันธ์จังหวัด | กรรมการ |
| 1.20 ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค | กรรมการ |
| 1.21 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตในพื้นที่จังหวัด | กรรมการ |
| 1.22 ประธานชมรมพลังแผ่นดินท้องถิ่นท้องที่สามัคคี | กรรมการ |
| 1.23 ผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานภาคเอกชน หรือองค์กรภาคกรรมการ
ประชาชนที่เกี่ยวข้อง (ที่ผู้อำนวยการเห็นสมควร) | |
| 1.24 หัวหน้าสำนักงานจังหวัด | กรรมการและเลขานุการ |
| 1.25 ผู้กำกับกำกับการอำนวยการตำรวจภูธรจังหวัด | กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ |
| 1.26 เจ้าหน้าที่ที่ทำการปกครองจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย | กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ |
| 1.27 เจ้าหน้าที่สำนักงานจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย | กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ |
| 1.28 ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ที่ได้รับมอบหมาย | กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ |
2. อำนางหน้าที่

2.1 จัดวางระบบข้อมูลข่าวสารด้านการเฝ้าระวังยาเสพติด ติดตามและประเมินสถานการณ์ปัญหาเสพติดในพื้นที่จังหวัดและปัญหาที่เกี่ยวข้อง

2.2 จัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงาน และโครงการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดและปัญหาพื้นฐานเกี่ยวเนื่องกับปัญหาเสพติดในพื้นที่จังหวัด รองรับแผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติดที่กำหนดขึ้น โดยร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานภาคเอกชน หรือองค์กรภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง

2.3 สั่งการหรือมอบหมายให้ส่วนราชการและหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดดำเนินการ ในลักษณะบูรณาการทั้งแผนงาน งบประมาณและการปฏิบัติ ของทุกส่วนราชการ เพื่อการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติดเป็นไปอย่างมีเอกภาพ

2.4 อำนวยความสะดวก ประสาน เร่งรัด ตรวจสอบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่จังหวัด ของส่วนราชการ ศตส.อ. ศปส.อปท. หน่วยงาน ภาคเอกชนและองค์กรภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

2.5 จัดให้มีกิจกรรมรณรงค์ป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและ กลุ่มเสี่ยงต่างๆ

2.6 จัดให้มีการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในพื้นที่อย่างเพียงพอ โดยเฉพาะการติดตาม ช่วยเหลือ ดูแลผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดหลังผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟู สมรรถภาพ ให้มีอาชีพ มีงานทำ และกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

2.7 กำหนดเป้าหมายในการปราบปรามและจัดชุดเฉพาะกิจเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ เป้าหมายหรือเสริมการปฏิบัติตามที่ได้รับการร้องขอ

2.8 ประสานการปฏิบัติกับกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ตำรวจภูธรภาค และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้เกิดผลในการปราบปราม สืบสวนขยาย ผล ตรวจยึดทรัพย์สิน และทำลายเครือข่ายยาเสพติด

2.9 จัดชุดสืบสวนตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือคำร้องเรียนของประชาชน และ ดำเนินการแก้ไขให้มีผลปฏิบัติอย่างรวดเร็ว

2.10 เสนอผู้มีอำนาจหน้าที่หรือประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในการพิจารณาให้คุณให้โทษ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดและที่เกี่ยวข้อง

2.11 ติดตามประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ จังหวัด และให้คำแนะนำแก่หน่วยงาน องค์กรเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน

2.12 แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานรับผิดชอบเป็นการเฉพาะ ตามที่ เห็นสมควร หรือเชิญหน่วยงาน องค์กร บุคคลที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมตามสถานการณ์

2.13 รายงานผลการปฏิบัติงานและสถานการณ์ปัญหาเสพติดในพื้นที่จังหวัด ให้ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดกระทรวงมหาดไทย และกองอำนวยการรักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร (ศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ 1) ตามวงรอบที่กำหนด

2.14 ปฏิบัติหน้าที่อื่นเพื่อสนับสนุนมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามที่ ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือประธานกรรมการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

3. ให้มีสำนักงาน ศตส.จ. รับผิดชอบในการบริหารจัดการของ ศตส.จ. โดยผู้ว่าราชการจังหวัด / ผอ.ศตส.จ. พิจารณาแต่งตั้งหัวหน้าสำนักงาน ศตส.จ. ตามที่เห็นสมควร และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจัดเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานใน สำนักงาน ศตส.จ. ตามที่ ผอ.ศตส.จ. กำหนด

โครงสร้างศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอ มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. องค์ประกอบ

- | | |
|--|----------------------------|
| 1.1 นายอำเภอ | ผู้อำนวยการ |
| 1.2 ผู้กำกับการ/ รองผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธร | รองผู้อำนวยการ |
| 1.3 ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายบริหารการปกครอง | รองผู้อำนวยการ |
| 1.4 ปลัดอำเภอทุกคน | กรรมการ |
| 1.5 นายกเทศมนตรีเมืองในพื้นที่ | กรรมการ |
| 1.6 นายกเทศมนตรีตำบลในพื้นที่ | กรรมการ |
| 1.7 นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ | กรรมการ |
| 1.8 พัฒนาการอำเภอ | กรรมการ |
| 1.9 สาธารณสุขอำเภอ | กรรมการ |
| 1.10 ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์/ ชุมชนในพื้นที่ | กรรมการ |
| 1.11 หัวหน้าสถานีตำรวจภูธรในพื้นที่ | กรรมการ |
| 1.12 ผู้แทนเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมาย | กรรมการ |
| 1.13 ผู้บริหารสถาบันการศึกษาในพื้นที่ (ที่ผู้อำนวยการเห็นสมควร) | กรรมการ |
| 1.14 กำนันทุกตำบลในพื้นที่ | กรรมการ |
| 1.15 ประธานชมรมพลังแผ่นดินท้องถิ่นท้องถิ่นที่สามัคคีอำเภอ | กรรมการ |
| 1.16 ผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานภาคเอกชน หรือองค์กร
ภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง (ที่ผู้อำนวยการเห็นสมควร) | กรรมการ |
| 1.17 ท้องถิ่นอำเภอ | กรรมการ |
| 1.18 หัวหน้าสำนักงาน ศตส.อ. | กรรมการและเลขานุการ |
| 1.19 สารวัตรหรือรองสารวัตรป้องกันปราบปรามที่
หัวหน้าสถานีตำรวจภูธรมอบหมาย | กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ |

2. อำนาจหน้าที่

2.1 จัดให้มีข้อมูลผู้เสพ/ ผู้ติด/ ผู้ค้ายาเสพติดทุกคนในพื้นที่ รายชื่อหมู่บ้านและชุมชน ที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด รวมทั้งการสำรวจและติดตามข้อมูลความเคลื่อนไหวของ สถานการณ์ปัญหาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบ

2.2 ดำเนินการและประสานงานให้เกิดผลในทางปฏิบัติในเชิงบูรณาการตาม แผนปฏิบัติการ แผนงาน และโครงการต่าง ๆ ที่ ศตส.จ. กำหนด โดยร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานภาคเอกชน หรือองค์กรภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง

2.3 จัดตั้ง กำกับดูแล ควบคุม ติดตาม ให้คำแนะนำคำแนะน้าองค์กร พลังแผ่นดินใน พื้นที่เทศบาล ตำบล หมู่บ้าน/ ชุมชน เพื่อรณรงค์และดำเนินการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดให้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.4 จัดชุดปฏิบัติการสนับสนุนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพและผู้ติดยา เสพติดในหมู่บ้านและชุมชน

2.5 จัดให้มีกิจกรรมด้านการพัฒนารองรับผู้เสพและผู้ติดยาเสพติดที่เลิกพฤติกรรม มิให้หวนกลับมามีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

2.6 จัดชุดปราบปรามยาเสพติด กวดขัน ปราบปรามและกวาดล้างผู้ค้ายาเสพติดใน พื้นที่รับผิดชอบ และประสาน ศตส.จ. ในการสนับสนุนชุดปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดเพื่อ ปฏิบัติภารกิจที่เกินขีดความสามารถ

2.7 จัดชุดสืบสวนตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือคำร้องเรียนของประชาชน และ ดำเนินการแก้ไขให้มีผลการปฏิบัติอย่างรวดเร็ว

2.8 เสนอผู้มีอำนาจหน้าที่หรือผู้อำนวยการ ศตส.จ. ในการพิจารณาให้คุณให้โทษ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบและที่เกี่ยวข้อง

2.9 แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานรับผิดชอบเป็นการเฉพาะ ตามที่ เห็นสมควร หรือเชิญหน่วยงาน องค์กร บุคคลที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมตามสถานการณ์

2.10 รายงานผลการปฏิบัติงานและสถานการณ์ปัญหาเสพติดในพื้นที่จังหวัด ให้ ศตส.จ. ทราบทุกระยะ

2.11 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อ เอาชนะยาเสพติดจังหวัด

3. ให้มีสำนักงาน ศตส.อ. รับผิดชอบในการบริหารจัดการงานของ ศตส.อ. โดย นายอำเภอ/ ผอ.ศตส.อ. พิจารณาแต่งตั้งหัวหน้าสำนักงาน ศตส.อ. ตามที่เห็นสมควร และให้ส่วน ราชการที่เกี่ยวข้องจัดเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานในสำนักงาน ศตส.อ. ตามที่ ผอ.ศตส.อ. กำหนด

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 249/2552 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2552 เรื่อง ปฏิบัติการประเทศไทยเข้มแข็ง ชนชาติเสพติดยั่งยืน ภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน ระยะที่ 2 (ศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ 1 [สปป.1] กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน [กอ.รมน.] และ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2552, หน้า 6)

ตามที่ รัฐบาลได้ประกาศนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ภายใต้ ยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน เป็นยุทธศาสตร์หลักในการดำเนินงาน โดยได้มีการจัดตั้งกลไกอำนวยการและบริหารจัดการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในทุกระดับ ผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา ทุกหน่วยต่างให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหายาอย่างจริงจัง จนปรากฏผลงานอย่างเป็นรูปธรรมหลายประการ แต่ปัญหายาเสพติด ก็ยังคงเป็นปัญหาที่ประชาชนต้องการให้รัฐบาลเร่งแก้ไข โดยเร่งด่วน นั้น

เพื่อเร่งรัดการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เป็นไปตามนโยบายอย่างจริงจังและต่อเนื่อง สามารถลดระดับปัญหายาเสพติด และขจัดความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 (1) (3) (6) และ (9) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

เป้าหมายทางยุทธศาสตร์

หยุดยั้งและลดระดับการขยายตัวของปัญหายาเสพติด ในขอบเขตทั่วประเทศให้ได้มากที่สุด มิให้ปัญหายาเสพติดส่งผลต่อวิถีชีวิต และความสุข ปลอดภัยของประชาชน

เป้าหมายปฏิบัติการ

เป้าหมายที่ 1 ลดระดับปัญหายาเสพติดในกลุ่มพื้นที่และกลุ่มปัญหาที่มีนัยสำคัญต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในภาพรวม 6 จุดสำคัญ ได้แก่ 3 กลุ่มพื้นที่ 3 ระบบปฏิบัติการสำคัญ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศในภาพรวม

เป้าหมายที่ 2 ลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ที่เป็นความเดือดร้อนของประชาชนทั่วประเทศ 3 ประการ ได้แก่

ประการที่ 1 นำผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาที่เหมาะสมระบบที่เหมาะสมทุกระบบให้ได้มากที่สุด

ประการที่ 2 ลดจำนวนผู้ค้าระดับแพร่ระบาดในพื้นที่ทั่วประเทศ รวมทั้งลดปัจจัยเสี่ยงสร้างปัจจัยบวกให้เพิ่มขึ้น และป้องกันเยาวชนกลุ่มเสี่ยงรายใหม่ในทุกจังหวัด

ประการที่ 3 มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ 285 อำเภอเน้นหนักทั่วประเทศ

เป้าหมายที่ 3 เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกชุมชน-ประชาสังคม ให้มีบทบาทเพิ่มขึ้น ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกจังหวัดและอำเภอเป้าหมาย

เป้าหมายที่ 4 เสริมสร้างประสิทธิภาพของระบบ กลไก และกระบวนการบริหารจัดการ แก้ไขปัญหาในภาวะวิกฤต

กรอบความคิดการปฏิบัติ

ยี่นชั้นกรอบความคิดตามยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกัน ระยะที่ 1 ทุกประการ ดังนี้

1. เน้นกรอบความคิด 4 ควบคุม ได้แก่ ควบคุมด้วยา ควบคุมพื้นที่ ควบคุมเงื่อนไข และ ควบคุมผู้เสัพ

2. สร้างความสมดุลให้กับมาตรการแก้ไขปัญหายังระบบ เพื่อมิให้เกิดผลข้างเคียงอันเกิดจากการแก้ไขปัญหายังที่ไม่สมดุลของมาตรการ

3. เพิ่มบทบาทของชุมชน - ภาคประชาสังคม ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้มากยิ่งขึ้น เป็นพลังควบคู่กับภาครัฐ

4. บูรณาการและแปลงยุทธศาสตร์ที่กำหนดลงสู่พื้นที่เป้าหมายอย่างเป็นเอกภาพ

กลยุทธ์การดำเนินงาน 5 กลยุทธ์สำคัญ

เพื่อหยุดยั้งและลดระดับการขยายตัวของปัญหายาเสพติดในประเทศ จะต้องใช้ 5 กลยุทธ์ที่สำคัญ ดังนี้

1. กลยุทธ์ Demand โดยใช้มาตรการทางสังคม มาตรการชุมชน-ประชาสังคม และ มาตรการป้องปราม นำผู้เสัพเข้าบำบัดรักษาด้วยกระบวนการเหล่านี้ให้เพิ่มมากขึ้น เพิ่มความสมดุลให้กับมาตรการนี้ ควบคู่กับมาตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างยุติธรรม

2. กลยุทธ์แก้ปัญหายังจุดวิกฤต (Critical Point) โดยลดระดับปัญหายาเสพติดในพื้นที่ และกลุ่มปัญหายังที่อยู่ในขั้นวิกฤต และส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ปัญหายาพรวมของประเทศเป็นลำดับ ความเร่งด่วน โดยหากสามารถลดวิกฤตปัญหาดังกล่าวได้แล้ว จะส่งผลต่อการลดระดับปัญหายาของประเทศ

3. กลยุทธ์การเน้นพื้นที่แบบบูรณาการ โดยการนำยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกัน บูรณาการลงสู่พื้นที่เป้าหมายอย่างบูรณาการ ครบวงจร ภายใต้แนวทาง “ทุกรัฐต้องมีจุดเน้นหนัก ทุกโครงการหลักต้องบูรณาการสู่พื้นที่”

4. กลยุทธ์พลังชุมชน โดยเพิ่มบทบาทพลังของชุมชน - พลังทางสังคมเป็นจุดสมดุลที่สำคัญในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน ควบคู่กับบทบาทของภาครัฐ

5. กลยุทธ์บริหารจัดการในภาวะวิกฤต (Crisis Management) ทั้งข้อจำกัดของวิกฤตต่าง ๆ ของประเทศ วิกฤตเศรษฐกิจ วิกฤตทางสังคม งบประมาณ ฯลฯ ในขณะที่เงื่อนไขของยาเสพติดมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น

จุดเน้นปฏิบัติการในปี 2553

ให้ความสำคัญ และเน้นหนักการปฏิบัติการที่ส่งผลโดยตรง ดังนี้

1. เน้นการแก้ไขปัญหา 6 จุดสำคัญ ได้แก่ 3 กลุ่มพื้นที่ และพัฒนา 3 ระบบปฏิบัติการสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของแผนปฏิบัติการ ฯ เป็นจุดเน้นหนักที่มีความสำคัญสูงสุดในการปฏิบัติการ
2. เน้นบูรณาการยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกัน อย่างมีประสิทธิภาพเข้าสู่พื้นที่เป้าหมายที่กำหนดทั้งในระดับหมู่บ้านและอำเภอ
3. เร่งลดปัญหายาเสพติดทั้งผู้ค้า - ผู้เสพ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้โดยตรงและเป็นผลรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ความสำคัญในการดำเนินงานต่อข้อร้องเรียนของประชาชนที่ได้แจ้งข้อมูลในระดับต่าง ๆ
4. เน้นดำเนินงานต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ - กลุ่มอิทธิพลที่พฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เพื่อให้เกิดผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชน
5. เน้นขยายบทบาทของภาคประชาชน - ประชาสังคม - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เพิ่มมากขึ้นในทุกรั้ว/ โครงการ และให้พลังดังกล่าวมีบทบาทควบคู่กับการดำเนินงานของภาครัฐในการแก้ไขปัญหาเสพติด
6. เน้นการปรับระบบบริหารจัดการในทุกระดับให้มีประสิทธิภาพ
 - มาตรการในการแก้ไขปัญหา
 - กำหนดมาตรการ 2 ระดับ ดังนี้
 - มาตรการในระดับที่ 1 มาตรการทั่วไป
 - มาตรการทั่วไปในยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกัน ระยะที่ 2 ประกอบด้วย 9 โครงการหลัก เพิ่มจาก 7 โครงการหลัก ในยุทธศาสตร์ ฯ ระยะที่ 1 ดังนี้
 - โครงการหลักที่ 1 รั้วชายแดน หรือ โครงการสกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดน
 - โครงการหลักที่ 2 รั้วชุมชน หรือ โครงการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน/ ประชาสังคมป้องกันยาเสพติด
 - โครงการหลักที่ 3 รั้วสังคม หรือ โครงการจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ
 - โครงการหลักที่ 4 รั้วโรงเรียน หรือ โครงการโรงเรียนป้องกันยาเสพติด
 - โครงการหลักที่ 5 รั้วครอบครัว หรือ โครงการครอบครัวสีขาว ครอบครัวเข้มแข็ง
 - โครงการหลักที่ 6 โครงการปราบปรามยาเสพติดและลดความเดือดร้อนของประชาชน
 - โครงการหลักที่ 7 โครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

โครงการหลักที่ 8 โครงการสถานประกอบการป้องกันยาเสพติด

โครงการหลักที่ 9 โครงการบริหารจัดการแบบบูรณาการ

มาตรการในระดับที่ 2 มาตรการเฉพาะ

เป็นมาตรการที่มุ่งเน้นต่อกลุ่มปัญหาเฉพาะที่มีความรุนแรงของปัญหาในสัดส่วนที่สูง มีผลกระทบต่ออัตราการลดปัญหา ยาเสพติด โดยรวมหากไม่ได้รับการแก้ไขให้ลดลง ปัญหาเฉพาะนี้ไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยมาตรการใดมาตรการหนึ่ง จำเป็นต้องใช้การแก้ไขปัญหาด้วยการ บูรณาการทุกมาตรการในยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกัน และถือเป็นปัญหาที่จะต้องดำเนินการให้ได้ผลในปี 2553 หากสามารถลดระดับปัญหาดังกล่าวได้มากเท่าใด ก็จะส่งผลกระทบต่อการแก้ไขปัญหาได้มากขึ้นเท่านั้น นอกจากนี้แล้ว จะต้องมีการจัดทำแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามาเป็นการเฉพาะ โดยสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มพื้นที่ 3 ระบบปฏิบัติการ ดังนี้

3 กลุ่มพื้นที่ ประกอบด้วย พื้นที่ในรั้วชายแดน 1 กลุ่มพื้นที่ และอีก 2 กลุ่มพื้นที่ จัดเป็นพื้นที่ตอนใน ได้แก่

กลุ่มที่ 1 พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคเหนือ 3 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน

กลุ่มที่ 2 พื้นที่กรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑล ถือเป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างแท้จริง

กลุ่มที่ 3 พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัด ยะลา นราธิวาส ปัตตานี และ 4 อำเภอ ในจังหวัดสงขลา)

3 ระบบปฏิบัติการ

ซึ่งถือเป็นระบบที่สำคัญ และส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ยาเสพติดในภาพรวม แผนปฏิบัติการ ฯ ในครั้งนี้ มีเป้าหมายหลักที่สำคัญที่จะพัฒนาระบบปฏิบัติการดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ระบบปฏิบัติการที่ 1 การนำผู้เสพ รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอื่น ๆ เข้าบำบัดรักษา ด้วยกระบวนการชุมชน ประชาสังคม และมาตรการสมัครใจ ฯลฯ

ระบบปฏิบัติการที่ 2 การพัฒนาระบบบังคับบำบัด

ระบบปฏิบัติการที่ 3 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเรือนจำ

ข้อมูลการนำนโยบายด้านยาเสพติดไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี

อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีประชากรที่อาศัยอยู่ประมาณ 109,613 คน และมีประชากรแฝงเข้ามาอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก เนื่องจากในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรีมีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ มีโรงงานอุตสาหกรรม สถานประกอบการ สถานบันเทิง สถานศึกษา และ

สถานที่ท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก อีกทั้งการเดินทางไปมาสะดวกสบายไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร จึงมีผู้คนเข้ามาอยู่อาศัย ทำงาน ศึกษาเล่าเรียน และพักผ่อน ด้วยปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้พื้นที่อำเภอเมืองชลบุรีมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดมาก โดยตลอด แต่อำเภอเมืองชลบุรีก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาที่ต้องเร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายของรัฐบาลอย่างจริงจัง โดยได้นำนโยบายดังกล่าวข้างต้นมาดำเนินการและปฏิบัติอย่างเข้มแข็งในพื้นที่อำเภอ แต่ยังคงมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดอยู่ ซึ่งพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรีมีจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่ยังคงปรากฏว่าสารยาเสพติดอยู่จำนวนทั้งสิ้น 60 หมู่บ้าน/ชุมชน จากจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนทั้งสิ้น 97 หมู่บ้าน/ชุมชน และเมื่อดูจากสถิติการจับกุมยาเสพติดให้โทษในพื้นที่ช่วงระยะเวลา 4 ปีที่ผ่านมา ปรากฏผลการจับกุมดังนี้

ปี 2550 มีผลการจับกุมคดียาเสพติดทั้งสิ้น 4,608 คดี ผู้ต้องหา 4,714 คน

ปี 2551 มีผลการจับกุมคดียาเสพติดทั้งสิ้น 5,217 คดี ผู้ต้องหา 5,310 คน

ปี 2552 มีผลการจับกุมคดียาเสพติดทั้งสิ้น 5,726 คดี ผู้ต้องหา 5,831 คน

ปี 2553 มีผลการจับกุมคดียาเสพติดทั้งสิ้น 6,625 คดี ผู้ต้องหา 6,714 คน

ที่มา: บรรยายสรุปศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี (ศตส.อ.

เมืองชลบุรี)

นอกจากนี้ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ได้มีการจัดกิจกรรม/โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตพื้นที่อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ดังนี้

1. โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เน้นการประชาสัมพันธ์ทางสื่อประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ
2. โครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนต่อต้านยาเสพติด เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับผู้นำชุมชนในพื้นที่
3. โครงการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็ง สร้างระบบเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน
4. โครงการรณรงค์ป้องกันยาเสพติดในโรงงานอุตสาหกรรม จัดกิจกรรมส่งเสริมและส่งเสริม สุ่มตรวจหาสารเสพติดพนักงาน
5. โครงการเยาวชนรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด จัดกิจกรรมให้เยาวชนตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด
6. โครงการควบคุมแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติด จัดชุดปฏิบัติการตรวจสอบจับกุม สถานบริการ สถานประกอบการ ในพื้นที่

7. โครงการกำจัดขยะเสพติดพิชิตสถานประกอบการ อบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในเรื่องของโทษ พิษภัยของยาเสพติด และจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์แนะนำการควบคุมยาเสพติดในสถานประกอบการ

8. โครงการค่ายเยาวชนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดแก่เยาวชนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง

9. โครงการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อเยาวชน จัดกิจกรรมนันทนาการให้แก่เด็กและเยาวชน เพื่อส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

10. โครงการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด เฝ้าระวังและติดตามข้อมูลความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ จัดให้มีกิจกรรมหรือสนับสนุนการพัฒนาอาชีพ จัดกิจกรรมฝึกอบรมเยาวชนด้านยาเสพติด ประชาสัมพันธ์ ณรงค์ต่อต้านยาเสพติด

11. โครงการจัดตั้งเวรยามออกตรวจในพื้นที่ จัดเจ้าหน้าที่ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจพื้นที่ในเวลากลางคืน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

12. โครงการส่งเสริมสุขภาพครอบครัว จัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวมีความรักใคร่ ประองคอง และให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว

13. โครงการปราบปรามนักค้ายาเสพติด ข่ายงานการค้า และกวาดล้างพื้นที่ที่เป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติด

14. โครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

15. โครงการจัดซื้อน้ำยาตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะเพื่อสนับสนุนเจ้าหน้าที่ตำรวจ สก.ต่าง ๆ ในพื้นที่ ในการตรวจหาสารเสพติดในกลุ่มเสี่ยง

โครงสร้างคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี (ศตส.อ.เมืองชลบุรี)

ศตส.อ.เมืองชลบุรี ยกเลิกคำสั่งอำเภอเมืองชลบุรี ที่ 335/ 2548 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2548 และได้มีคำสั่งอำเภอเมืองชลบุรี ที่ 9/ 2553 ลงวันที่ 20 มกราคม 2553 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี (ศตส.อ.เมืองชลบุรี) โดยมีคณะกรรมการ ดังนี้

- | | |
|---|----------------|
| 1. นายอำเภอเมืองชลบุรี | ผู้อำนวยการ |
| 2. ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมืองชลบุรี | รองผู้อำนวยการ |
| 3. ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรแสนสุข | รองผู้อำนวยการ |
| 4. สารวัตรใหญ่สถานีตำรวจภูธรเสม็ด | กรรมการ |
| 5. สารวัตรใหญ่สถานีตำรวจภูธรดอนหัวฬ่อ | กรรมการ |

6. สาธารณสุขอำเภอเมืองชลบุรี	กรรมการ
7. พัฒนาการอำเภอเมืองชลบุรี	กรรมการ
8. สัสดีอำเภอเมืองชลบุรี	กรรมการ
9. ท้องถิ่นอำเภอเมืองชลบุรี	กรรมการ
10. เกษตรอำเภอเมืองชลบุรี	กรรมการ
11. นายกเทศมนตรีเมืองชลบุรี	กรรมการ
12. นายกเทศมนตรีเมืองแสนสุข	กรรมการ
13. นายกเทศมนตรีเมืองบ้านสวน	กรรมการ
14. นายกเทศมนตรีตำบลทุกเทศบาล	กรรมการ
15. นายกองค้การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง	กรรมการ
16. ปลัดอำเภอเมืองชลบุรีทุกคน	กรรมการ
17. ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง	กรรมการและเลขานุการ
18. ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

1. จัดวางระบบข้อมูลข่าวสารด้านการเฝ้าระวังยาเสพติด ติดตามและประเมินสถานการณ์ปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรีและปัญหาที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงาน และโครงการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี รองรับแผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติดที่กำหนดขึ้น โดยร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานภาคเอกชน หรือองค์กรภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง
3. สั่งการหรือมอบหมายให้ส่วนราชการและหน่วยงานในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี ดำเนินการในลักษณะบูรณาการทั้งแผนงาน งบประมาณและการปฏิบัติ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
4. อำนวยความสะดวก ประสาน เร่งรัด ตรวจสอบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ของอำเภอและของส่วนราชการ หน่วยงานภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง
5. จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและกลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ และจัดให้มีการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดอย่างเพียงพอ
6. กำหนดเป้าหมายในการปราบปรามและจัดชุดเฉพาะกิจเข้าปฏิบัติการในพื้นที่เป้าหมายหรือเสริมการปฏิบัติตามที่ได้รับภารกิจขอ

7. ประสานการปฏิบัติกับศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดชลบุรี และ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้บังเกิดผลในการปราบปราม สืบสวน ขยาย ผล ตรวจยึดทรัพย์สิน และทำลายเครือข่ายยาเสพติด

8. จัดชุดสืบสวนตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือคำร้องเรียนของประชาชน และให้มีผลปฏิบัติ อย่างรวดเร็ว

9. เสนอผู้มีอำนาจหน้าที่หรือผู้อำนวยการ ศตส. ในการพิจารณาให้ทุนให้โทษ เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรีและที่เกี่ยวข้อง

10. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่อำเภอ และให้คำแนะนำแก่หน่วยงาน องค์กรเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน

11. รายงานผลการปฏิบัติงานและสถานการณ์ปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอ ให้ ศตส.อ. เมืองชลบุรี ทราบทุกระยะ

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเมืองชลบุรีมอบหมาย

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นริศ นิรามัชยวงศ์ (2549, หน้า 87) ศึกษาเรื่อง “การนำนโยบายการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติด ไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาอำเภอพนัสนิคมจังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ ของ ข้าราชการและผู้เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

กลุ่มประชากร คือ ข้าราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหาร และพนักงานองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จำนวน 100 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ความสำเร็จในการนำนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ไป ปฏิบัติ ของอำเภอพนัสนิคม มีปัจจัยที่สนับสนุนและส่งเสริมที่สำคัญ คือ ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ อันประกอบด้วย ข้าราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารและพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ ความเข้าใจ มีการใช้ดุลยพินิจที่ถูกต้องตรงตามนโยบาย หลักการ แนวทางการดำเนินงาน ตามนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของรัฐบาล อันเนื่องมาจากการถ่ายทอดนโยบายที่ ถูกต้อง ชัดเจน อันเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติในพื้นที่ และ ประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือ ร่วมใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดกับทางราชการ

หน่วยงานราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญและเอาจริงเอาจังต่อการแก้ไข ปรึกษาอย่างต่อเนือง

สุชาติ เสวตบดี (2549, หน้า 71) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำ นโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติใน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การดำเนินงานตามกระบวนการนำ นโยบายไปปฏิบัติและความสำเร็จของการนำ นโยบายแก้ไข ปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติ และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำ นโยบายแก้ไข ปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติใน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครูใหญ่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจากทั่วประเทศ จำนวน 230 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงเส้น

จากการศึกษาพบว่า ความสำเร็จของการนำ นโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติใน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ของนโยบายอย่างชัดเจน มีการจัดสรร ทรัพยากรที่เพียงพอ มีการสื่อสารและการผลักดันกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ หน่วยปฏิบัติได้มีการ จัดองค์กรที่ชัดเจน ผู้นำมีคุณภาพ ทีมงานมีศักยภาพและมีรูปแบบวิธีการทำงานที่ชัดเจน ได้รับการ สนับสนุนจากประชาชน และการผลักดันจากกลุ่มการเมือง ผู้ปฏิบัติหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจ วัตถุประสงค์ของนโยบายและมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งหมดนี้ถือเป็นประสิทธิภาพของ การดำเนินงาน ซึ่งนำไปสู่ประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน

พรรณพัตร์ ศิริพันธุ์ (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคในการนำ นโยบายด้านการปราบปรามยาเสพติด ไปปฏิบัติในพื้นที่กรุงเทพมหานครของสำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด” เป็นการศึกษาที่เน้นการวิเคราะห์เอกสาร โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการนำนโยบายด้านการปราบปรามยาเสพติด ในช่วงปี พ.ศ. 2544 - พ.ศ. 2549 ไปปฏิบัติในพื้นที่กรุงเทพมหานครของสำนักงาน ป.ป.ส. และ 2) ศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาคำนำนโยบายด้านการปราบปรามยาเสพติดในช่วงปี พ.ศ. 2544 - พ.ศ. 2549 ไปปฏิบัติในพื้นที่กรุงเทพมหานครของสำนักงาน ป.ป.ส.

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสิ่งขัดขวางการนำ นโยบายไปปฏิบัติใน กรุงเทพมหานคร คือ

1. ความไม่ชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบาย และนโยบายของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดส่วนใหญ่มักเป็นองค์กรที่ตั้งขึ้นมาเฉพาะกิจตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี จึงไม่มีความยั่งยืนในการดำเนินการ ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล โครงสร้างศูนย์/ องค์กร อาจจะต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย

3. การขาดความร่วมมือและประสานงาน การแก้ไขปัญหายาเสพติดเกี่ยวข้องกับหน่วยงานจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการปราบปราม มีเจ้าภาพหลักในการรับผิดชอบหลายหน่วย จึงทำให้เกิดความขัดแย้งในการร่วมมือและประสานงานกัน

4. สภาพพื้นที่ยากต่อการควบคุมและปราบปรามยาเสพติด

5. งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดด้านการปราบปราม

6. ไม่มีบุคลากรในการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เพียงพอ และเจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการปราบปราม

7. วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีไม่เพียงพอกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน

8. กฎหมายยาเสพติดที่ใช้อยู่ในปัจจุบันบางฉบับยังมีช่องโหว่ และล้าสมัย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของเจ้าหน้าที่ที่จะใช้ในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิด

ธาดา สุริยันต์ (2550, หน้า 51) ศึกษาเรื่อง “ปัญหาการนำนโยบายการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติ: ศึกษาเฉพาะอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการนำนโยบายการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติของอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 2) เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการนำนโยบายการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติ

กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด จำนวน 93 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด มีปัญหาการนำนโยบายการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยบุคลากรที่มีความแตกต่างในเรื่องหน่วยงานสังกัดระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติ ให้ความเห็นว่า ปัญหาในการจัดหางบประมาณ และปัญหาในการจัดสรรงบประมาณ เพราะว่าเป็นการปฏิบัติงานมีงบประมาณไม่เพียงพอ บ่อยครั้งที่การจัดสรรงบประมาณล่าช้า ทำให้ขาดวัสดุในการทำงาน ผู้ปฏิบัติงานขาดขวัญกำลังใจ

สุนทรพิพรรณ กำปันทอง (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคในการปราบปราม ยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ชุดปราบปรามยาเสพติดตำรวจภูธร จังหวัดยะลา”

มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ชุดปราบปรามยาเสพติดตำรวจภูธรจังหวัดยะลา และนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานด้านการปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดยะลา เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ แบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ เจ้าหน้าที่ชุดปราบปรามยาเสพติดตำรวจภูธรจังหวัดยะลา และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลรอง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดยะลา เจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคใต้ เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ และผู้ต้องขังคดียาเสพติด

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการปราบปรามยาเสพติดมีดังนี้

1. ด้านบุคลากร พบว่า บุคลากรไม่เพียงพอ ไม่มีประสบการณ์ และขาดแคลนบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ที่เป็นแหล่งข่าวและสายลับ
2. ด้านโครงสร้างการบริหารงานและการประสานงาน พบว่า การสั่งการไม่เป็นเอกภาพ และไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนทำให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ไม่ทราบข้อมูลที่แท้จริง การทำงานเป็นแบบต่างคนต่างทำ
3. ด้านนโยบาย พบว่า การกำหนดนโยบายภายใต้นโยบายของรัฐบาลนั้นไม่มีปัญหา แต่ในส่วนของการดำเนินการสู่เป้าหมายนั้นทำได้ยากเนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ และบางส่วนเกิดจากผู้บังคับบัญชาไม่ให้การสนับสนุนในการปฏิบัติงาน
4. ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ พบว่า มีปัญหาเป็นอย่างมาก และไม่ได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย

พันตำรวจเอกจรัญ เริงธรรม (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิผลของการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษของสถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ถึงประสิทธิผลของการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ 2) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินนโยบายการป้องกันปราบปรามยาเสพติดให้โทษของสถานีตำรวจภูธรแม่สาย จังหวัดเชียงราย และ 3) สำรวจหาปัญหาอุปสรรคของการป้องกันปราบปรามยาเสพติดให้โทษของสถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม สมาชิกตำรวจบ้าน และข้าราชการตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จำนวน 260 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ t - test และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย ปัจจัยด้านการเปลี่ยนนโยบายไปสู่การปฏิบัติมีผลต่อการดำเนินงานในระดับสูง ส่วนปัจจัยด้านทรัพยากรและเวลา มีความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงานระดับปานกลาง

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานนั้น ได้แก่ปัญหาและอุปสรรคด้านสภาพภูมิศาสตร์ที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศพม่าและลาว ปัญหาด้านทรัพยากร คือ ขาดกำลังคนในการปฏิบัติงาน ขาดงบประมาณ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ขาดการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานขาดความรับผิดชอบ

เฉลิมพล เจียรตระกูล (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “การประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานบันเทิงในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานบันเทิง ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อระบุผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานบันเทิง ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ และ 3) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานบันเทิง ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีทั้ง 4 แห่งที่มีเขตรับผิดชอบในอำเภอเมืองเชียงใหม่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ส. และผู้ประกอบการสถานบันเทิง รวมทั้งสิ้น 96 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานบันเทิงในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จคือ ปัจจัยด้านความชัดเจนของนโยบายและแนวทางการดำเนินงานจากผู้บังคับบัญชา

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานบันเทิง จะเกิดจากกฎหมายและนโยบาย หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ปัญหาส่วนหนึ่งของหน่วยงาน คือ ยังไม่มีการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และยังมีปัญหาในส่วนของผู้ประกอบการสถานบันเทิงที่ยังไม่ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการช่วยกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานบันเทิง

ดาบตำรวจเสกสรร แสนมโน (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ระหว่างเดือนกันยายน 2549 - เดือนธันวาคม 2551” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ 2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการ

ปราบปรามยาเสพติด ของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ และ 3) เสนอแนะแนวทางปรับปรุงการดำเนินการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จำนวน 100 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่สังกัดสถานีตำรวจภูธรในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ ยังคงมีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นผลให้บางครั้งการปฏิบัติงานก็ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นนั้นมีทั้งปัจจัยที่เกิดภายในและปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน ได้แก่ เรื่องของกำลังพล งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ส่วนปัจจัยภายนอก ได้แก่ การให้ความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงานราชการ นักการเมือง พ่อค้านักธุรกิจ สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่ก่อให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติงานในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งสิ้น

กรอบความคิดในการศึกษา

จากการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการประเมินผลนโยบาย การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดของ สตีฟเฟิลบีม เรียกว่า CIPP Model มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งการประเมินดังกล่าวจะทำการประเมินในประเด็นสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต โดยเนื้อหาของการประเมินมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) ประเมินความเหมาะสมในด้าน
 - 1.1 ความชัดเจนของนโยบาย
 - 1.2 วัตถุประสงค์ของนโยบาย
 - 1.3 ความสอดคล้องของนโยบายกับสภาพพื้นที่
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ประเมินความเหมาะสมในด้าน
 - 2.1 งบประมาณ
 - 2.2 วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ
 - 2.3 บุคลากร
3. ด้านกระบวนการ (Process) ประเมินความคิดเห็นในด้าน
 - 3.1 การกำหนดแผนปฏิบัติงาน

3.2 การกำหนดโครงสร้างและผู้รับผิดชอบ

4. ด้านผลผลิต (Product) ประเมินความคิดเห็น

4.1 ปัญหาการแพร่ระบาดของเซฟติด

4.2 ลดความเดือนร้อนของประชาชน

- บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี และ 2) ศึกษาข้อเสนอแนะในการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำนวน 148 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามถึงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 สอบถามถึงความเห็นที่มีต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จำนวน 23 ข้อ

กำหนดการให้คะแนนในแบบสอบถาม โดยใช้วิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) เป็น 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้	4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้	3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้	2 คะแนน

เห็นด้วยน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน
ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องการประเมินผลนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ไปปฏิบัติ จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผลนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ไปปฏิบัติ และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

3.1 ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2 อาจารย์สุปราณี พิทักษ์ธรรม อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.3 นางสาวภารดี เผือกโสภา ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ) ช่วยราชการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดชลบุรี

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอ และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่อำเภออื่น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาความเที่ยงตรงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามเท่ากับ 0.7651 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Document Research) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เป็นนโยบาย แนวคิด ทฤษฎี ผลการดำเนินการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาหาข้อมูล ความรู้ ความเข้าใจ จากการนำนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ไปปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล โดยการสอบถามความคิดเห็นถึงผลการปฏิบัติในเขตพื้นที่

อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ด้วยแบบสอบถามปลายเปิดทั้งนี้ ได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 สอบถามถึงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สอบถามถึงความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

3. จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปจำนวน 148 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และมีความสมบูรณ์ จำนวน 148 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี โดยใช้วิธีประมวลผลค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

2. ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

เกณฑ์การแปรผล

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การแปรผลค่าเฉลี่ยของคะแนนผลจากแบบสอบถาม เพื่อชี้ระดับความเหมาะสม กำหนดค่าในการวัดผลสูงสุด 5 คะแนน และต่ำสุด 1 คะแนน แบ่งระดับเป็น 5 ระดับ มีอันตรภาคชั้นเท่ากับ 0.80 นำมาจัดคะแนนเฉลี่ยเพื่อกำหนดค่าช่วงคะแนนและกำหนดเกณฑ์การแปลความได้ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538, หน้า 8 - 11)

อันตรภาคชั้น $5 - 1 = 0.80$

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับปัจจัยดังกล่าวน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับปัจจัยดังกล่าวน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับปัจจัยดังกล่าวปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับปัจจัยดังกล่าวมาก

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับปัจจัยดังกล่าวมากที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย “ความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี และ 2) ศึกษาข้อเสนอแนะในการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จำนวน 148 คน ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์เป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามสถานภาพส่วนบุคคล ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน ($n = 148$)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	110	74.32
หญิง	38	25.68
รวม	148	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (n = 148)	ร้อยละ
อายุ		
30 - 35 ปี	13	8.78
36 - 40 ปี	36	24.32
41 - 45 ปี	37	25.00
44 - 50 ปี	33	22.30
51 ปีขึ้นไป	29	19.60
รวม	148	100.00
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	21	14.19
มัธยมศึกษา	52	35.14
อาชีวศึกษา/ อนุปริญญา	14	9.46
ปริญญาตรี	43	29.05
สูงกว่าปริญญาตรี	18	12.16
รวม	148	100.00
ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี		
น้อยกว่า 2 ปี	11	7.43
2 - 4 ปี	50	33.78
5 - 6 ปี	20	13.51
มากกว่า 6 ปีขึ้นไป	67	45.27
รวม	148	100.00

จากตารางที่ 1 จำนวนร้อยละ ของประชากร พบว่า คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 74.32 มีอายุอยู่ระหว่าง 41 - 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา คิดเป็น ร้อยละ 35.14 และมีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี มากกว่า 6 ปีขึ้นไป คิดเป็น ร้อยละ 45.27

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี

ตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่
อำเภอเมืองชลบุรี

ผลนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหา เสพติด	ระดับความคิดเห็น (n = 148)			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านสภาพแวดล้อม	3.30	.84	ปานกลาง	1
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น	3.12	.92	ปานกลาง	3
3. ด้านกระบวนการ	3.27	1.20	ปานกลาง	2
4. ด้านผลผลิต	2.96	1.15	ปานกลาง	4
รวม	3.16	.67	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 2 ระดับคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด
อำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพ
ติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี พบว่า คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอ
เมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ด้านสภาพแวดล้อม มีระดับความคิดเห็นมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ด้านกระบวนการ
ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านผลผลิต ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านสภาพแวดล้อม

ด้านสภาพแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น (n = 148)					(\bar{X})	(S.D.)	แปลความหมาย	อันดับ
	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด				
1. ท่านเห็นว่านโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีความเหมาะสม	36 (24.32)	29 (19.59)	26 (17.57)	33 (22.30)	24 (16.22)	3.14	1.43	ปานกลาง	3
2. ท่านเห็นว่าวัตถุประสงค์เป้าหมาย ของนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีความเหมาะสม	38 (25.68)	43 (29.05)	34 (22.97)	14 (9.46)	19 (12.84)	3.45	1.32	มาก	1
3. ท่านเห็นว่านโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี	21 (14.19)	48 (32.43)	31 (20.95)	24 (16.22)	24 (16.22)	3.12	1.30	ปานกลาง	4
4. ท่านเห็นว่านโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของท่าน	26 (17.57)	30 (20.27)	40 (27.03)	29 (19.59)	23 (15.54)	3.05	1.32	ปานกลาง	6
5. ท่านเห็นว่าการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่ออำเภอเมืองชลบุรีโดยรวม	22 (14.86)	42 (19.59)	31 (17.57)	33 (22.30)	20 (16.22)	3.09	1.28	ปานกลาง	5
6. ท่านเห็นว่าการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมีความเหมาะสมกับระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดในพื้นที่	45 (30.41)	29 (19.59)	32 (21.62)	23 (15.54)	19 (12.84)	3.39	1.39	ปานกลาง	2
รวม						3.30	.84	ปานกลาง	

จากตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่ มีความคิดเห็นต่อ

การดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ของนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีความเหมาะสมมากเป็นอันดับหนึ่ง ชรองลงมา คือ การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมีความเหมาะสมกับระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดในพื้นที่ และนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีความเหมาะสม ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ระดับค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านปัจจัยเบื้องต้น

ด้านปัจจัยเบื้องต้น	ระดับความคิดเห็น (n = 148)					(\bar{X})	(S.D.)	แปลความหมาย	อันดับ
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด				
1. เอกสาร คู่มือ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มีความเหมาะสมเพียงพอต่อการดำเนินงานตามนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	26 (17.57)	48 (32.43)	31 (20.95)	31 (20.95)	12 (8.11)	3.30	1.22	ปานกลาง	2
2. มีการนำรถยนต์ รถจักรยานยนต์ มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและเหมาะสม	23 (15.54)	35 (23.65)	37 (25.00)	23 (15.54)	30 (20.27)	2.99	1.36	ปานกลาง	5
3. บุคลากรที่ปฏิบัติงาน มีความรู้ความเข้าใจเหมาะสมกับภารกิจ	34 (22.97)	37 (25.00)	26 (17.57)	29 (19.59)	24 (14.86)	3.22	1.39	ปานกลาง	3
4. บุคลากรที่ปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ทั้งในด้านการป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษามีเหมาะสมเพียงพอต่อสภาพปัญหาในพื้นที่อำเภอ	24 (16.22)	35 (23.65)	33 (22.30)	32 (21.62)	24 (16.22)	3.02	1.33	ปานกลาง	4
5. งบประมาณที่ได้รับ การสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ สำหรับป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมีความเหมาะสม เพียงใด	28 (18.92)	54 (36.49)	25 (16.89)	28 (18.92)	13 (8.78)	3.38	1.24	ปานกลาง	1
รวม						3.12	.92	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่ มีความคิดเห็นต่อ

การดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่างบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ สำหรับป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมีความเหมาะสม มากเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาคือ เอกสาร คู่มือ และวัสดุอุปกรณ์ ต่าง ๆ มีความเหมาะสมเพียงพอต่อการดำเนินงานตามนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และบุคลากรที่ปฏิบัติงาน มีความรู้ ความเข้าใจเหมาะสมกับการกิจ ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ระดับค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านปัจจัยกระบวนการ

ด้านกระบวนการ	ระดับความคิดเห็น (n = 148)					(\bar{X})	(S.D.)	แปลความหมาย	อันดับ
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด				
1. การจัดทำแผนปฏิบัติงานตามนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดระดับอำเภอ มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่	22 (14.86)	47 (31.76)	39 (26.35)	23 (15.54)	17 (11.49)	3.23	1.22	ปานกลาง	4
2. การดำเนินการด้านการปราบปรามในพื้นที่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปด้วยดี	30 (20.27)	42 (28.38)	26 (17.57)	32 (21.62)	18 (12.16)	3.23	1.33	ปานกลาง	5
3. มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ถึงโทษของยาเสพติดให้แก่นักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	30 (20.27)	38 (25.68)	34 (22.97)	32 (21.62)	14 (9.46)	3.26	1.27	ปานกลาง	3
4. มีการจัดให้มีระบบบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดในทุกระบบตามความเหมาะสม	22 (14.86)	51 (34.46)	35 (23.65)	23 (15.54)	17 (11.49)	3.26	1.22	ปานกลาง	2

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ด้านกระบวนการ	ระดับความคิดเห็น (n = 148)					(\bar{X})	(SD)	แปลความหมาย	อันดับ
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด				
5. มีการกำหนดหน้าที่และของเขตภาระความรับผิดชอบอย่างชัดเจน	22 (14.86)	47 (31.76)	35 (23.65)	23 (15.54)	21 (14.19)	3.18	1.27	ปานกลาง	6
6. ส่วนราชการต่างๆ ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน การดำเนินงานตามนโยบาย อย่างดี	30 (20.27)	38 (25.68)	26 (17.57)	32 (21.62)	22 (14.86)	3.15	1.37	ปานกลาง	7
7. มีการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานตามนโยบาย อย่างเป็นระบบ	11 (7.43)	52 (35.14)	61 (41.22)	14 (9.46)	10 (6.76)	3.27	.97	ปานกลาง	1
รวม						3.27	1.20	ปานกลาง	

จากตารางที่ 5 ระดับค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านกระบวนการ พบว่า คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานตามนโยบาย อย่างเป็นระบบมากเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ ดำเนินการจัดให้มีระบบบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ในทุกระบบตามความเหมาะสม และดำเนินการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ถึงโทษของยาเสพติดให้แก่นักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ระดับค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบาย การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านผลผลิต

ด้านผลผลิต	ระดับความคิดเห็น (n = 148)					(\bar{X})	(S.D.)	แปล ความหมาย	อันดับ
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด				
1. การดำเนินงานตาม นโยบายป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติด ทำให้ ปัญหาในภาพรวมของ อำเภอเมืองชลบุรีลดลง	24 (16.22)	23 (15.54)	29 (19.59)	44 (29.73)	28 (18.92)	2.80	1.35	ปาน กลาง	4
2. ผู้ปฏิบัติงานด้าน การป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติด มีความ สามัคคี ร่วมกันทำงาน เป็นทีม	22 (14.86)	43 (29.05)	35 (23.65)	27 (18.24)	21 (14.19)	3.12	1.28	ปานกลาง	2
3. การดำเนินนโยบาย ป้องกันและแก้ไขปัญหายา เสพติดสามารถบรรเทา ความเดือดร้อนของ ประชาชนได้เป็นอย่างดี	22 (14.86)	43 (29.05)	35 (23.65)	27 (18.24)	21 (14.19)	3.12	1.28	ปานกลาง	2
4. ปัญหาการแพร่ระบาด ของยาเสพติดในพื้นที่ อำเภอเมืองชลบุรีลดลง	19 (12.84)	23 (15.54)	32 (21.62)	31 (20.95)	43 (29.05)	2.62	1.38	ปานกลาง	5
5. ท่านเห็นด้วยและพอใจ ต่อการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี	22 (14.86)	43 (29.05)	39 (26.35)	23 (15.54)	21 (14.19)	3.15	1.26	ปานกลาง	1
รวม						2.96	1.15	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 6 ระดับค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อการ ดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านผลผลิต พบว่า คณะกรรมการศูนย์ ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการ ดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อ พบว่า เห็นด้วยและพอใจต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ อำเภอเมืองชลบุรี มากเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ยาเสพติด มีความสามัคคี ร่วมกันทำงานเป็นทีม และสามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน ได้เป็นอย่างดี ซึ่งมีระดับความเห็นเท่ากันทั้งสองข้อ ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของข้อเสนอแนะต่อผลนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (n = 148)
1. ปัจจุบันอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีน้อยกว่าปริมาณงานที่ต้องปฏิบัติ ขอให้เพิ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มากขึ้น	78
2. ควรมีการสร้างเครือข่ายประชาชนป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นหูเป็นตา ดูแลสอดส่อง ภายในหมู่บ้าน/ชุมชน ของตนเอง	54
3. ขอให้เพิ่มความเข้มข้นจริงจัง ในการดำเนินการปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดให้มากขึ้นกว่าเดิม	42
4. ควรมีการลงพื้นที่ประสานของความร่วมมือกับผู้นำชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อติดตามแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น	37
5. ส่วนราชการบางส่วนยังขาดการประสานงาน ให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่เต็มที่เท่าที่ควร	32

จากตารางที่ 7 คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี ดังนี้ ให้เพิ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มากขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีน้อยกว่าปริมาณงานที่ต้องปฏิบัติ ควรมีการสร้างเครือข่ายประชาชนป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นหูเป็นตา ดูแลสอดส่อง ภายในหมู่บ้าน/ชุมชน ของตนเอง เพิ่มความเข้มข้นจริงจัง ในการดำเนินการปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดให้มากขึ้นกว่าเดิม ควรมีการลงพื้นที่ประสานของความร่วมมือกับผู้นำชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อติดตามแก้ไขปัญหายาเสพติด และเห็นว่าส่วนราชการบางส่วนยังขาดการประสานงาน ให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่เต็มที่เท่าที่ควร

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย “ความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี และ 2. ศึกษาข้อเสนอแนะในการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากร ซึ่งเป็น คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 148 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี สรุปผลได้ดังนี้

1. จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 74.32 มีอายุอยู่ระหว่าง 41 - 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 35.14 และมีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี มากกว่า 6 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 45.27

2. ระดับความเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี พบว่า คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ยาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อม มีระดับความคิดเห็นมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านผลผลิต ตามลำดับ

3. ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ดังนี้

3.1 อัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีน้อย กว่าปริมาณงานที่ต้องปฏิบัติ ขอให้เพิ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มากขึ้น

3.2 ควรมีการสร้างเครือข่ายประชาชนป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นหูเป็นตา ดูแลสอดส่อง ภายในหมู่บ้าน/ชุมชน ของตนเอง

3.3 ขอให้เพิ่มความเข้มข้น จริงจัง ในการดำเนินการปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดให้มากขึ้นกว่าเดิม

3.4 ควรมีการลงพื้นที่ประสานของความร่วมมือกับผู้นำชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อติดตามแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.5 ส่วนราชการบางส่วนยังขาดการประสานงาน ให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่เต็มที่เท่าที่ควร

อภิปรายผล

ในการศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี พบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการกำหนดนโยบายยังไม่ค่อยสอดคล้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่ได้เท่าที่ควร เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับยาเสพติดมีไม่เพียงพอกับปริมาณงานและสภาพปัญหาในพื้นที่ ขาดการประสานงานและการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดหน้าที่และเขตความรับผิดชอบที่ไม่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ พรรณพัทธ์ ศิริพันธุ์ (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายด้านการปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติในพื้นที่กรุงเทพมหานครของสำนักงาน

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด” เป็นการวิจัยที่เน้นการวิเคราะห์ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสิ่งขัดขวางการนำนโยบายไปปฏิบัติในกรุงเทพมหานคร คือ ความไม่ชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบาย และนโยบายของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่เป็นที่ไปในทิศทางเดียวกัน และการขาดความร่วมมือและประสานงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บุคลากรในการแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่เพียงพอ

1. ด้านสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย ความชัดเจนของนโยบาย วัตถุประสงค์ของนโยบาย และความสอดคล้องของนโยบายกับสภาพพื้นที่ พบว่า อำเภอเมืองชลบุรี มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบายที่เหมาะสมและชัดเจนอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น แต่การกำหนดนโยบายยังไม่ค่อยสอดคล้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่ได้เท่าที่ควร ทำให้ผลการดำเนินงานตามนโยบายในภาพรวม ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อพื้นที่มากนัก ทั้งนี้เนื่องจาก การกำหนดนโยบายที่ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่เท่าที่ควร การสื่อสารถ่ายทอดนโยบายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอาจไม่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ พรรณพัทธ์ ศิริพันธุ์ (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคในการ นำนโยบายด้านการปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติในพื้นที่กรุงเทพมหานครของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด” เป็นการวิจัยที่เน้นการวิเคราะห์ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสิ่งขัดขวางการนำนโยบายไปปฏิบัติในกรุงเทพมหานคร คือ ความไม่ชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบาย และนโยบายของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่เป็นที่ไปในทิศทางเดียวกัน

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ประกอบด้วย งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ และบุคลากร พบว่า อำเภอเมืองชลบุรี ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ และบุคลากร มีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ประสิทธิผลเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับยาเสพติด วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รถยนต์ มีไม่เพียงพอกับปริมาณงานและสภาพปัญหาในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับ พันตำรวจเอกจรูญ เริงธรรม (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิผลของการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษของสถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย” กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย สมาชิกแจ้งข่าว อาชญากรรม สมาชิกตำรวจบ้าน และข้าราชการตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จำนวน 260 คน พบว่า ปัญหาด้านทรัพยากร คือ ขาดกำลังคนในการปฏิบัติงาน ขาดงบประมาณ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ขาดการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานขาดความรับผิดชอบ เป็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

3. ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การกำหนดแผนปฏิบัติงาน และการกำหนดโครงสร้างและผู้รับผิดชอบ พบว่า อำเภอเมืองชลบุรี มีการกำหนดแผนปฏิบัติงาน และกำหนด

โครงสร้างและผู้รับผิดชอบโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากขาดการประสานงาน และการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดหน้าที่และเขตความรับผิดชอบที่ไม่ชัดเจน ทำให้การทำงานบางครั้งเกิดความซ้ำซ้อนกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เฉลิมพล เจียรตระกูล (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “การประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานบันเทิงในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่” กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีทั้ง 4 แห่งที่มีเขตรับผิดชอบในอำเภอเมืองเชียงใหม่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ส. และผู้ประกอบการสถานบันเทิง รวมทั้งสิ้น 96 คน พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานบันเทิง เกิดจากหน่วยงาน ยังไม่มีการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ สุนทรพิพรรณ กำปันทอง (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ชุดปราบปรามยาเสพติดตำรวจภูธร จังหวัดยะลา” ประชากร คือ เจ้าหน้าที่ชุดปราบปรามยาเสพติดตำรวจภูธรจังหวัดยะลา เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดยะลา เจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคใต้ เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ และผู้ต้องขังคดียาเสพติด พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการปราบปรามยาเสพติด คือ ด้านโครงสร้างการบริหารงานและการประสานงาน

4. ด้านผลผลิต ประกอบด้วย ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด และลดความเดือนร้อนของประชาชน พบว่า ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในภาพรวมไม่ลดลง แต่ก็สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนได้ในระดับหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจาก การปราบปรามจับกุมผู้เสพ / ผู้ค้ายาเสพติดในปัจจุบัน กระทำได้ยากขึ้น อีกทั้งกฎหมายยังระบุว่า “ผู้เสพ คือ ผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษา” ทำให้ ผู้เสพที่ถูกจับกุมได้ไม่ต้องถูกดำเนินคดี แต่จะถูกส่งตัวไปบำบัดรักษา เมื่อผ่านการบำบัดรักษากลับมาก็จะมาทำความผิดซ้ำอีก ทำให้ปัญหาการแพร่ระบาดไม่ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับ พรรณพิกตร์ ศิริพันธุ์ (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคในการน่านโยบายด้านการปราบปรามยาเสพติด ไปปฏิบัติในพื้นที่กรุงเทพมหานครของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด” เป็นการวิจัยที่เน้นการวิเคราะห์ พบว่า กฎหมายยาเสพติดที่ใช้อยู่ในปัจจุบันบางฉบับยังมีช่องโหว่ และล้าสมัย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของเจ้าหน้าที่ ที่จะใช้ในการดำเนินการกับผู้กระทำผิด

5. ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี พบว่า คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี มีความคิดเห็นว่า ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดให้

เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายประชาชน ประสานความร่วมมือกับผู้นำชุมชนอย่างต่อเนื่อง และดำเนินการปราบปรามผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างเข้มข้น จริงจัง ซึ่งสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับผู้วิจัยที่ศึกษา พบว่าด้านปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับบุคลากรที่ปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ทั้งในด้านป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษา มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อสภาพปัญหาในพื้นที่อำเภอมีค่าเฉลี่ยรองลำดับสุดท้าย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

เชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. อำเภอเมืองชลบุรี กำหนดนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ชัดเจน และสอดคล้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่ มอบหมายภารกิจให้กับเจ้าหน้าที่อย่างชัดเจนไม่ซ้ำซ้อน
2. อำเภอเมืองชลบุรี ควรเพิ่มมาตรการในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด
3. อำเภอเมืองชลบุรี ควรสนับสนุนวัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งรถยนต์ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดให้เพียงพอ
4. อำเภอเมืองชลบุรี ควรมีการสนับสนุนให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีการให้รางวัล พิจารณาความคิดความชอบ ให้สิทธิ และสวัสดิการแก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน

เชิงปฏิบัติการ

จากผลการวิจัยศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีน้อย กว่าปริมาณงานที่ต้องปฏิบัติ ขอให้เพิ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มากขึ้น

2. ควรมีการสร้างเครือข่ายประชาชนป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้าน/ ชุมชน เพื่อเป็นหูเป็นตา ดูแลสอดส่อง ภายในหมู่บ้าน/ ชุมชน ของตนเอง
3. ขอให้เพิ่มความเข้มข้นจริงจังในการดำเนินการปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดให้มากขึ้นกว่าเดิม
4. ควรมีการลงพื้นที่ประสานของความร่วมมือกับผู้นำชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อติดตามแก้ไขปัญหาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
5. ส่วนราชการบางส่วนยังขาดการประสานงาน ให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเสพติดไม่เต็มที่เท่าที่ควร
6. ควรจัดทำระบบข้อมูลผู้เสพ ผู้ค้า ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้ถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อกำหนดเป็นไปหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน
7. ควรประสานงานกับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อขอความร่วมมือ ในการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น
8. ควรจัดให้มีการประชุม ประชาคม ลงพื้นที่หมู่บ้านชุมชน อย่างต่อเนื่อง เพื่อชี้แจง ทำความเข้าใจ รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ และทำข้อมูลที่ได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน

เชิงวิชาการ

1. ควรทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอ และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภออื่น เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษา
2. ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรเพิ่มประชากร กลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่
3. ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลด้านลึกจากประชากรที่ต้องการศึกษา

บรรณานุกรม

- เจริญ เริงธรรม, พ.ศ.อ. (2549). *ประสิทธิผลของการป้องกันปราบปรามยาเสพติดให้โทษของสถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย*. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จุมพล นิมิพานิช. (2549). *การวิเคราะห์นโยบาย*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2552). *การประเมินผลนโยบาย: หลักการ แนวคิด และการประยุกต์ใช้*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เฉลิมพล เจียรตระกูล. (2549). *การประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานบันเทิงในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ถวัลย์รัฐ วรเทพพุดพิงษ์. (2539). *นโยบายสาธารณะและการวางแผน*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- _____. (2541). *การกำหนดและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ: ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2539). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธาดา สุริยัน. (2550). *ปัญหาการนำนโยบายการป้องกันยาเสพติดไปปฏิบัติ: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม*. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นริศ นีรัมย์วงศ์. (2549). *การนำนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรธณพัทธ์ ศิริพันธุ์. (2550). *ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายด้านการปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติในพื้นที่กรุงเทพมหานครของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด*. ภาคนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ประชุม รอดประเสริฐ. (2535). นโยบายและการวางแผน: หลักการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: เนติกุล.
- มยุรี อนุมานราชชน. (2549). นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ: ชุรรณมการพิมพ์.
- วเรช จันทรศร. (2532). การนำนโยบายไปปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สหายบล็อกและการพิมพ์.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). คำเฉลี่ยกับการแปลความหมาย: เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งผิดพลาดได้. *ข่าวสารการวิจัยการศึกษา*, 18(3), หน้า 8 - 11.
- ศุภชัย ขาวะประภาส. (2548). นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดชลบุรี. (2552). *ปฏิบัติการประเทศไทยเข้มแข็ง ชนะยาเสพติดยั่งยืน ภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกัน ระยะที่ 2*. กรุงเทพฯ: คาด้าพรีนติ้ง.
- _____. (2553). *สรุปผลการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรีประกอบการประชุมคณะกรรมการ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี ประจำเดือน ตุลาคม 2553*. ม.ป.ท.
- _____. (2553). *สรุปสถิติการจับกุมคดียาเสพติดประกอบการประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด ประจำเดือนตุลาคม 2553*. ม.ป.ท.
- ศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ 1 กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน และสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2552). *ยุทธศาสตร์และกลไกการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล*. กรุงเทพฯ: คาด้าพรีนติ้ง.
- สมบัติ ช่างชัยวงศ์. (2552). *นโยบายสาธารณะ: แนวความคิดการวิเคราะห์และกระบวนการ*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมหวัง พิริยานูวัฒน์. (2537). *รวบรวมบทความทางการประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2546). *รวมกฎหมายยาเสพติด*. กรุงเทพฯ: อรุณสภา.
- _____. (2552). *กลไกการแก้ไขปัญหาเสพติดตามยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกัน*. กรุงเทพฯ: อรุณสภา.
- สุชาติ เสวตบดี. (2549). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายแก้ไขปัญหาเสพติดไปปฏิบัติในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน*. *คุณนิตินพนธ์คุณนิตินพนธ์* สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สุนทรืพรรณ กำปันทอง. (2550). ปัญหาและอุปสรรคในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ชุด
ปราบปรามยาเสพติดตำรวจภูธรยะลา. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เสกสรร แสนมโน, ค.ต. (2552). ปัญหาและอุปสรรคในการปราบปรามยาเสพติดของ
เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรในเขตอำเภอเชียงใหม่ ระหว่างเดือนกันยายน 2549 - เดือนธันวาคม
2551. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครอง,
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาคผนวก

แบบสอบถามการศึกษาวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองชลบุรี
และกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ต่อการดำเนินนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
ในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำอธิบาย โปรดกาเครื่องหมาย/ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพเป็นจริงเกี่ยวกับตัว
ท่านมากที่สุด เพียง 1 ช่อง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() 30 - 35 ปี

() 36 - 40 ปี

() 41 - 45 ปี

() 46 - 50 ปี

() 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

() ประถมศึกษา

() มัธยมศึกษา

() อาชีวศึกษา/ อนุปริญญา

() ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

4. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

() น้อยกว่า 2 ปี

() 2 - 4 ปี

() 5 - 6 ปี

() มากกว่า 6 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการดำเนินนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหาหยาเสพติดในพื้นที่ อำเภอเมืองชลบุรี

คำอธิบาย โปรดกาเครื่องหมาย/ ในช่องที่ท่านเห็นว่าถูกต้องที่สุด

คำถามด้านสภาพแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
1. ท่านเห็นว่านโยบายป้องกันและ แก้ไขปัญหาหยาเสพติด มีความ เหมาะสม					
2. ท่านเห็นว่าวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ของนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหา หยาเสพติด มีความเหมาะสม					
3. ท่านเห็นว่านโยบายป้องกันและ แก้ไขปัญหาหยาเสพติด มีความ เหมาะสมกับสภาพปัญหาในพื้นที่ อำเภอเมืองชลบุรี					
4. ท่านเห็นว่านโยบายป้องกันและ แก้ไขปัญหาหยาเสพติด มีความ เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความ ต้องการของท่าน					
5. ท่านเห็นว่าการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาหยาเสพติดมีความ เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่ออำเภอ เมืองชลบุรีโดยรวม					
6. ท่านเห็นว่าการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาหยาเสพติดมีความ เหมาะสมกับระดับความรุนแรงของ ปัญหาหยาเสพติดในพื้นที่					

คำถามด้านปัจจัยเบื้องต้น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
7. เอกสาร คู่มือ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มีความเหมาะสมเพียงพอต่อการดำเนินงานตามนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด					
8. มีการนำรถยนต์ รถจักรยานยนต์ มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและเหมาะสม					
9. บุคลากรที่ปฏิบัติงาน มีความรู้ ความเข้าใจเหมาะสมกับภารกิจ					
10. บุคลากรที่ปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ทั้งในด้านการป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษามีเหมาะสมเพียงพอ ต่อสภาพปัญหาในพื้นที่อำเภอ					
11. งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรม/โครงการต่างๆ สำหรับป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดมีความเหมาะสม					
12. การจัดทำแผนปฏิบัติงานตามนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดระดับอำเภอ มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่					
13. การดำเนินการด้านการปราบปรามในพื้นที่ ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปด้วยดี					

คำถามด้านปัจจัยเบื้องต้น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
14. มีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ถึง โทษของยาเสพติดให้นักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
15. มีการจัดให้มีระบบบำบัดรักษาผู้ติด ยาเสพติด ในทุกระบบตามความ เหมาะสม					
16. มีการกำหนดหน้าที่และของเขต ภาระความรับผิดชอบอย่างชัดเจน					
17. ส่วนราชการต่างๆ ให้ความ ช่วยเหลือ สนับสนุน การดำเนินงานตาม นโยบาย อย่างดี					
18. มีการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานตามนโยบาย อย่างเป็น ระบบ					
19. การดำเนินงานตามนโยบายป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ทำให้ปัญหา ในภาพรวมของอำเภอเมืองชลบุรีลดลง					
20. ผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติด มีความสามัคคี ร่วมกันทำงานเป็นทีม					
21. การดำเนินนโยบายป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอ เมืองชลบุรีสามารถบรรเทาความ เดือดร้อนของประชาชนได้เป็น อย่างดี					
22. ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรีลดลง					

คำถามด้านปัจจัยเบื้องต้น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
23. ท่านเห็นด้วยและพอใจต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสพตคในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....